

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (۵۲): حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۸۷۵۰

کد موضوعی: ۲۷۰

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (۵۲): بودجه حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

نام دفتر: مطالعات فرهنگی و آموزش (گروه ورزش، میراث فرهنگی و گردشگری)

تهیه و تدوین: مهدی مرادی

ناظر علمی: موسی بیات

اظهار نظر کنندگان: علیرضا صدیقی، روح‌اله مکارم

ویراستار ادبی: شیوا امین اسکندری

واژه‌های کلیدی:

۱. لایحه بودجه

۲. قانون بودجه

۳. تربیت بدنی

۴. ورزش و جوانان

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۱۱/۱۱

به نام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۲	خلاصه مدیریتی
۴	مقدمه
۴	بررسی تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ وزارت ورزش و جوانان
۱۱	بررسی اعتبارات فصل ورزش و تفریحات
۱۱	الف) اعتبارات فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری
۱۱	ب) اعتبارات برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات
۱۶	بررسی اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور
۱۶	الف) بررسی اعتبارات دستگاه‌ها
۲۲	ب) بررسی اعتبارات برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲
۲۵	جمع‌بندی و پیشنهاد
۲۹	منابع و مآخذ

فهرست جداول و شکل‌ها

جدول ۱	عملکرد ماده (۹۴) برنامه ششم توسعه طی سال‌های اجرای برنامه به تفکیک اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (سهم وزارت ورزش و جوانان)
جدول ۲	عملکرد پرداخت تسهیلات قرض‌الحسنه ازدواج و فرزندآوری در هشت ماهه نخست سال ۱۴۰۱
جدول ۳	برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری
جدول ۴	اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲
جدول ۵	اعتبارات وزارت ورزش و جوانان و جمع متفرقه‌های انتقال‌نیافته
جدول ۶	اعتبارات جمع متفرقه‌های انتقال‌نیافته
جدول ۷	اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان لایحه بودجه سال ۱۴۰۲
شکل ۱	ساختار ورزش کشور آمریکا
شکل ۲	ساختار ورزش کشور چین
جدول ۸	پیشنهاد‌های اصلاحی برنامه‌ها و سنجه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

بررسی لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (۵۲): حوزه تربیت بدنی، ورزش و جوانان

چکیده

ذیل فصل ورزش و تفریحات، ۱۲ برنامه ورزشی قرار دارد که وزارت ورزش و جوانان (۱۲۸۵۰۰۰) هشت برنامه، وزارت آموزش و پرورش (۱۲۷۵۰۰۰) یک برنامه، سازمان امور دانشجویان (۱۱۳۶۶۴) دو برنامه و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (۱۲۹۰۰۰) یک برنامه دارد. بیشترین سهم اعتبارات این فصل به ترتیب به برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» با میزان اعتبار حدود یک‌هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان (۳۶/۸۸ درصد فصل)، برنامه «توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» با میزان اعتبار حدود ۸۶۲ میلیارد تومان (۲۶/۴۹ درصد) و برنامه «حمایت از توسعه ورزش قهرمانی» با میزان اعتبار حدود ۶۷۵ میلیارد تومان (۲۰/۷۵۴ درصد) تعلق دارد. از سویی، کمترین اعتبارات این فصل در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، متعلق به برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» (جهت فعالیت دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) با میزان اعتبار ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان (۰/۰۷۱ درصد)؛ برنامه «پژوهش‌های کاربردی در ورزش» با مبلغ ۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان (۰/۰۹ درصد) و برنامه «حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی» با میزان اعتبار حدود ۵ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان (۰/۱۶ درصد) است.

مجموع اعتبارات چهار دستگاه وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۲ هزار و ۹۸۱ میلیارد تومان (اعتبارات هزینه‌ای حدود یک‌هزار و ۷۶۶ میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود یک‌هزار و ۲۱۵ میلیارد تومان) است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با میزان اعتبار حدود ۳ هزار و ۵۴۷ میلیارد تومان (اعتبارات هزینه‌ای حدود ۲ هزار و ۲۶ میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود یک‌هزار و ۵۲۱ میلیارد تومان) حدود ۱۵/۹۵ درصد کاهش یافته است. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این چهار دستگاه نیز به ترتیب حدود ۱۲/۸۳ و ۲۰/۱۰ درصد کاهش یافته است.

برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ شامل ۱۴ برنامه است که هشت برنامه آن در حوزه ورزش و ۶ برنامه دیگر مختص حوزه جوانان است. حدود ۹۵ درصد از اعتبارات ذیل وزارتخانه صرف برنامه‌های حوزه ورزش و حدود ۵ درصد دیگر نیز صرف برنامه‌های جوانان می‌شود. در سوی مقابل، قانون بودجه سال ۱۴۰۱ دارای هشت برنامه است که پنج برنامه آن در حوزه ورزش و سه برنامه دیگر در حوزه جوانان است. چهار برنامه حوزه ورزش که ذیل برنامه‌های وزارتخانه در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ قرار دارد همچون لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بوده و عیناً در فصل ورزش و تفریحات وجود دارند. حدود ۷ درصد از اعتبارات ذیل وزارتخانه صرف برنامه‌های جوانان و حدود ۹۳ درصد دیگر نیز صرف برنامه‌های حوزه ورزش می‌شود.

خلاصه مدیریتی

- فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ دارای اعتباری به مبلغ حدود ۳ هزار و ۲۵۴ میلیارد تومان است که تقریباً ۱۰/۴۰ درصد از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری را شامل می‌شود. رقم اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ که حدود ۳ هزار و ۷۱۳ میلیارد تومان بود، کاهش (رشد منفی) ۱۲/۳۴ درصدی داشته است، هرچند سهم فصل ورزش و تفریحات از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری در بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ حدود ۱۳/۴۱ درصد بود.

- اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به ترتیب دارای مبالغ حدود یک هزار و ۸۳۳ میلیارد تومان (حدود ۵۶/۳۳ درصد اعتبارات فصل) و حدود یک هزار و ۴۲۱ میلیارد تومان مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدوداً ۲ هزار و ۴۸۶ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود یک هزار و ۲۸۶ میلیارد تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان) است و در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ میزان اعتبار مجموع حدود ۳ هزار و ۵۷ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود یک هزار و ۵۴۳ میلیارد تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۵۱۳ میلیارد تومان است) بود. اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل با کاهش ۱۸/۶۸ درصدی مواجه است و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به ترتیب حدود ۱۶/۷۰ و ۲۰/۶۸ درصد کاهش یافته است.

- اعتبارات کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک به‌عنوان نهادهای عمومی غیردولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ ذیل وزارت ورزش و جوانان قرار نگرفته است و ردیف مستقل بودجه‌ای ندارند. کمیته ملی المپیک با ردیف متفرقه ۸۱-۵۵۰۰۰۰ تحت عنوان «کمیته ملی المپیک - کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی» در جدول ۹ (متفرقه انتقال نیافته) قرار گرفته است. مجموع اعتبارات این کمیته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۳۱۰ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای ۳۰۰ میلیارد تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۱۰ میلیارد تومان) است و در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ میزان اعتبارات آن حدود ۳۲۲ میلیارد و ۷۱۱ میلیون تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۳۱۶ میلیارد و ۶۱۰ میلیون تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۶ میلیارد و ۱۰۱ میلیون تومان) بود. اعتبارات کمیته ملی المپیک در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در مقایسه با بودجه سال ۱۴۰۱ با کاهش حدود ۳/۹۴ درصدی مواجه است و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این کمیته به ترتیب حدود ۵/۲۵ درصد کاهش و ۶۳/۸۷ درصد افزایش یافته است.

- کمیته ملی پارالمپیک همچون کمیته ملی المپیک با ردیف متفرقه ۸۲-۵۵۰۰۰۰ تحت عنوان «کمیته ملی پارالمپیک - کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی» در جدول ۹ (متفرقه انتقال نیافته) قرار گرفته است. اعتبارات این کمیته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۸۵ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای ۱۸۰ میلیارد تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۵ میلیارد تومان) است. میزان اعتبارات این کمیته در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۱۶۷ میلیارد و ۴۷۳ میلیون تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۱۶۵ میلیارد و ۷۳۰ میلیون تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۱ میلیارد و ۷۴۳ میلیون تومان) بود. اعتبارات کمیته ملی پارالمپیک در مقایسه با بودجه

سال ۱۴۰۱، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۱۰/۹۴ درصد افزایش یافت و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این کمیته به ترتیب حدود ۸/۶۱ و ۱۸۶/۸۱ درصد افزایش یافته است.

- شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور با ردیف مستقل ۲۹۱۲۶۰ در جدول ۷ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ ذیل وزارت ورزش و جوانان آورده شد. میزان اعتبارات این شرکت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۷۳۵ میلیارد و ۴۰۶ میلیون تومان بود و نسبت به بودجه سال ۱۴۰۱ که حدوداً ۵۷۳ میلیارد و ۴۱۹ میلیون تومان بود حدود ۲۸/۲۵ درصد افزایش یافت.

- مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان با جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال‌نیافته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۶ هزار و ۸۸۱ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ که حدود ۶ هزار و ۶۳۷ میلیارد تومان است نشان‌دهنده افزایش حدود ۳/۶۷ درصدی است. همچنین جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال‌نیافته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با میزان اعتبار ۴ هزار و ۳۹۵ میلیارد تومان نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با میزان اعتبار ۳ هزار و ۵۸۰ میلیارد تومان، حدود ۲۲/۷۵ درصد افزایش یافت.

- در راستای اجرایی شدن بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه در خصوص موضوع حق پخش رسانه‌ای ورزش کشور، تبصره ذیل جهت الحاق به تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ پیشنهاد می‌شود:

به استناد بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلفند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. وجوه واریزی از محل ردیف ۵۳۰۰۰۰-۴۰ مندرج در جدول شماره ۹ این قانون با عنوان درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی به نسبت سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوط) و هفتاد درصد (۷۰٪) در اختیار سازمان صدا و سیما قرار می‌گیرد.

- قوانین کشور به روشنی مشخص کرده است که ماهیت حقوقی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی عمومی غیردولتی است و حاکمیت و دولت با در اختیار گذاشتن اماکن و فضاهای ورزشی مورد نیاز و کمک‌های مالی و پشتیبانی تلاش کرده است که از این نهادهای ورزشی ملی حمایت لازم را به عمل آورد. از سوی دیگر، تغییر ماهیت این نهادهای ورزشی مغایر با قوانین داخلی است زیرا که کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران براساس قانون فهرست نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی (مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی) دارای ماهیت حقوقی عمومی غیردولتی هستند. در نهایت پیشنهاد می‌شود که عبارت «کمیته ملی المپیک و کمیته ملی پارالمپیک از ردیف متفرقه به جدول ۷ ذیل ردیف ۱۲۸۵۰۰ وزارت ورزش و جوانان انتقال می‌یابد» تحت عنوان یک بند به تبصره «۹» الحاق شود.

مقدمه

ورزش به‌عنوان یک پدیده چندوجهی که کارکردهای اجتماعی و فرهنگی آن نمود بیشتری دارد، می‌تواند در حوزه‌های متعددی از جمله سلامت، سیاست، اقتصاد، آموزش و ... نقش‌آفرین باشد. تربیت بدنی و ورزش در ایران اسلامی از ظرفیت و محبوبیت بی‌نظیری برخوردار است. دستیابی جمهوری اسلامی ایران به اهداف بلندمدت نیازمند سلسله نظام‌ها و ساختارهایی است که در آن، ملت بزرگ ایران بتواند ضمن بهره‌گیری از مزایای ورزش، در جهت ایجاد و حفظ سلامتی، شادابی و نشاط اجتماعی، ساخت جامعه‌ای پویا در مسیر آرمان‌های نظام و کشور و در مسیر رشد و تعالی معنوی فردی و اجتماعی نیز گام بردارد.

در این راستا، نقش وزارت ورزش و جوانان و سایر دستگاه‌های ذی‌نفع، ذی‌نقش و ذی‌ربط در حوزه‌های ورزش و جوانان بسیار حائز اهمیت است. از سوی دیگر، سیاستگذاری با تخصیص اعتبار مناسب و متناسب و نظارت مستمر قابلیت اجرایی دارد. بنابراین سیاست‌های وزارت ورزش و جوانان را می‌توان از سند بودجه وزارت ورزش و جوانان استنباط کرد و بودجه به‌عنوان سیاسی‌ترین سند مالی کشور، نقش تعیین‌کننده و بارزی را در حوزه‌های مختلف و به تبع آن، ورزش و جوانان ایفا می‌کند.

در این گزارش تبصره‌های حوزه ورزش، احکام بودجه‌ای قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در حوزه ورزش و جوانان، اعتبارات فصل ورزش و تفریحات و اعتبارات ذیل دستگاه‌های ورزش و به‌ویژه وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و مقایسه آن با قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و همچنین میزان انطباق یا انحراف اعتبارات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان مورد بررسی قرار گرفت و درنهایت پیشنهادهای هر حوزه ارائه شد.

بررسی تبصره‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ وزارت ورزش و جوانان

تبصره‌های حوزه ورزش و جوانان چهار مورد است و شامل بند «ظ» تبصره «۶» که به موضوع توسعه ورزش و اشتغال و ازدواج جوانان از محل بیست و هفت صدم درصد (۰/۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده می‌پردازد. تبصره «۱۶» که در آن تسهیلات تکلیفی جهت ازدواج جوانان در نظر گرفته شده است. بند «ه» تبصره «۱۷» که به موضوع سلامت، ورزش همگانی و ورزش بانوان از محل دریافت مالیات دخانیات از تولیدکنندگان و واردکنندگان اشاره دارد و جزء «۷» بند «الف» و جزء «۷» بند «ب» تبصره «۱۸» که در راستای صرف بخشی از منابع بند «ظ» تبصره (۶) این قانون جهت اشتغال جوانان است.

تبصره «۶» بند «ظ» - عوارض و مالیات (بخش دوم احکامی که قابلیت دائمی شدن دارند)

ظ- دولت مکلف است بیست و هفت صدم درصد (۰/۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را از طریق ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای مربوطه برای توسعه ورزش مدارس، ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزش به‌ویژه در حوزه جانبازان و معلولان اختصاص دهد. این مبلغ از طریق ردیف‌های مربوط

به وزارت ورزش و جوانان شصت درصد (۶۰٪) و وزارت آموزش و پرورش چهل درصد (۴۰٪) و پس از مبادله موافقت‌نامه به این وزارتخانه‌ها اختصاص می‌یابد:

۱. این اعتبار فقط در استان‌ها هزینه می‌شود.
 ۲. پرداخت هرگونه وجهی از بودجه کل کشور به هر شکل و به هر نحو به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.
 ۳. از مجموع عوارض و مالیات نه درصدی (۹٪) موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد.
- دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) قانون مذکور را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان هزینه کند.

ارزیابی تبصره

متن بند «ظ» تبصره «۶» لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ در قالب بند «ی» تبصره «۲۰» قید شده است. محتوای این بند که برگرفته از ماده (۹۴) برنامه ششم توسعه است در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ به‌نحوی بود که ابتدا یک‌پنجم یا ۲۰ درصد از کل اعتبارات تحت عنوان سهم ازدواج و اشتغال جوانان جهت تخصیص و پرداخت به وزارت ورزش و جوانان محاسبه می‌شد و در قدم بعد، چهارپنجم یا ۸۰ درصد باقی‌مانده به صورت کل در نظر گرفته می‌شود و از این ۱۰۰ درصد، ۸۵ درصد جهت توسعه ورزش همگانی، ورزش روستایی و عشایری، ورزش بانوان و زیرساخت‌های ورزشی به‌ویژه در حوزه جانبازان و معلولان در اختیار وزارت ورزش و جوانان قرار می‌گرفت و ۱۵ درصد باقی‌مانده نیز برای توسعه ورزش مدارس به‌عنوان سهم وزارت آموزش و پرورش از این محل در نظر گرفته می‌شد. از سویی در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نحوه توزیع و سهم این دو وزارتخانه تغییر یافت.

عملکرد این بند تبصره «۶» که برگرفته از ماده (۹۴) برنامه ششم توسعه است، طی سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰ در جدول ۱ قابل مشاهده است.

جدول ۱. عملکرد ماده (۹۴) برنامه ششم توسعه طی سال‌های اجرای برنامه به تفکیک

اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (سهم وزارت ورزش و جوانان)

اعتبارات (مبالغ به میلیون ریال)									سال
مجموع			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			هزینه‌ای			
درصد تخصیص	عملکرد (تخصیص)	مصوب در قانون	درصد تخصیص	عملکرد (تخصیص)	مصوب در قانون	درصد تخصیص	عملکرد (تخصیص)	مصوب در قانون	
۶۶/۶۷	۲,۴۱۰,۸۳۸	۳,۶۱۶,۱۸۰	۴۵/۳۴	۱,۰۰۰,۰۰۰	۲,۲۰۵,۳۴۲	۱۰۰	۱,۴۱۰,۸۳۸	۱,۴۱۰,۸۳۸	۱۳۹۶
۶۹/۳۸	۴,۴۰۲,۲۸۲	۶,۳۴۵,۵۰۴	۵۸/۳۰	۱,۶۴۴,۱۵۱	۲,۸۲۰,۲۲۴	۷۸/۲۴	۲,۷۵۸,۱۲۱	۳,۵۲۵,۲۸۰	۱۳۹۷
۱۱/۷۵	۱,۰۳۰,۰۰۰	۸,۷۶۶,۳۹۰	۱۱/۸۲	۴۸۰,۰۰۰	۴,۰۶۱,۶۴۰	۱۱/۶۹	۵۵۰,۰۰۰	۴,۷۰۴,۷۵۰	۱۳۹۸
۲۷/۸۴	۱,۸۴۰,۰۰۰	۶,۶۰۷,۸۷۰	۳۰/۱۴	۱,۶۸۸,۰۰۰	۵,۶۰۱,۲۰۰	۱۵/۱۰	۱۵۲,۰۰۰	۱,۰۰۶,۶۷۰	۱۳۹۹
۲۰/۱۰	۳,۲۲۴,۴۰۰	۱۶,۰۴۲,۴۰۰	۴۷/۴۸	۲,۷۲۴,۴۰۰	۵,۷۳۷,۶۰۰	۴/۸۵	۵۰۰,۰۰۰	۱۰,۳۰۴,۸۰۰	۱۴۰۰
۳۱/۱۹	۱۲,۹۰۷,۵۲۰	۴۱,۲۷۸,۳۴۴	۳۶/۹۰	۷,۵۳۶,۵۵۱	۲۰,۴۲۶,۰۰۶	۲۵/۶۳	۵,۳۷۰,۹۶۹	۲۰,۹۵۲,۳۳۸	مجموع

مأخذ: وزارت ورزش و جوانان، دفتر بودجه، ۱۴۰۱

اطلاعات جدول ۱ نشان می‌دهد که در سال‌های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ میزان تخصیص بیش از ۶۵ درصد بوده است که در بخش اعتبارات هزینه‌ای این میزان بالاتر از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای بوده است. در سال ۱۳۹۸ به‌رغم افزایش این اعتبارات در هر دو بخش، ولی درصد تخصیص این دو بخش در این سال حدود ۱۲ درصد بوده است. در سال ۱۳۹۹ این میزان اعتبارات نسبت به سال ۱۳۹۸ کاهش یافته است ولی میزان تخصیص اعتبارات حدود ۲۸ درصد است. میزان اعتبارات به‌ویژه هزینه‌ای در سال ۱۴۰۰ رشد بی‌سابقه‌ای داشته است ولی میزان تخصیص مجموع حدود ۲۰ درصد بود. در سال ۱۴۰۱ نیز مجموع اعتبارات مصوب حدود ۲۴۰۰ میلیارد تومان است که تا تاریخ ۱۴۰۱/۱۱/۱ حدود ۶۰ میلیارد تومان از این اعتبارات تخصیص یافته است (وزارت ورزش و جوانان، دفتر بودجه، ۱۴۰۱).

نکته حائز اهمیت درباره اعتبارات تخصیص‌یافته سال ۱۴۰۱ این است که در جزء ۳ بند «ی» تبصره «۲۰» قانون بودجه سال ۱۴۰۱، عبارت «از مجموع عوارض و مالیات نه درصدی (۹٪) موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد» قید شده است. این در حالی است که تا انتهای دی‌ماه ۱۴۰۱ بیش از ۱۰۰ درصد از این محل درآمد کسب شده است و میزان آن حدود ۱۳۰ درصد است و در ابتدا باید مبلغ مندرج در این ماده کسر می‌شد و سپس سهم سایر ذی‌نفعان پرداخت می‌شد ولی این اقدام انجام نشده است و این عمل خلاف قوانین موضوعه است زیرا که فقط ۹/۴۴ درصد تخصیص یافته است و سهم وزارت ورزش و جوانان حدود ۶ درصد و معادل حدود ۶۰ میلیارد بوده است.

از سویی در عبارت «دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) قانون مذکور را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان هزینه نماید»، نباید به مواد (۷۳) و (۹۴) برنامه ششم توسعه استناد کرد زیرا که حکم ماده‌های (۷۳) و (۹۴) قانون برنامه توسعه با حکم بند «۲» ماده (۵۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲ نسخ شده‌اند، لذا استناد به قانونی منسوخ محل اشکال است.

با توجه به اینکه حدود ۴۲۰۰ اماکن و فضاهای ورزشی ناتمام در کشور وجود دارد و حدود ۳۱ هزار میلیارد تومان نیاز است که این زیرساخت‌ها تکمیل و به بهره‌برداری برسند و اعتبارات این محل ردیف در این راستا بسیار اثربخش است و قطعاً اعتبارات شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی و همچنین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت ورزش و جوانان تکافوی این حجم از کمبودها را نمی‌دهد. از سویی، تورم بالای سال‌های گذشته موجب شده است که اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌ها و مؤسسه‌های اجرایی طی چند سال گذشته رشد چشمگیری داشته باشند و در نقطه مقابل نیز اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کاهش یابد. بنابراین برای افزایش تعداد اماکن و فضاهای ورزشی کشور و همچنین سرانه ورزشی و به‌صورت کلی افزایش اعتبارات حوزه ورزش و جوانان پیشنهاد می‌شود:

دولت مکلف است بیست‌وهفت درصد (۲۷٪) از کل نه درصد (۹٪) مالیات بر ارزش افزوده را برای ساماندهی امور جوانان و ترویج و تعمیم ورزش اختصاص دهد. این مبلغ در ردیف‌های مربوط به وزارت ورزش و جوانان، وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود و پس از مبادله موافقتنامه در اختیار وزارتخانه‌ها قرار می‌گیرد.

۱. سهم حوزه‌های جوانان و ورزش به‌ترتیب ۳۰ و ۷۰ درصد کل است.

۲. سهم ۳۰ درصد حوزه جوانان به صورت ۱۵ درصد برای ازدواج و ۱۵ درصد برای اشتغال جوانان اختصاص می‌یابد.

۳. سهم ۷۰ درصد حوزه ورزش جهت ترویج و تعمیم فعالیت بدنی و همگانی شدن ورزش با محوریت ۲۰ درصد برای تکمیل اماکن و فضاهای ورزشی بالای ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی، ۳۰ درصد برای ورزش دانش‌آموزی، ۵ درصد جهت ورزش بانوان، ۵ درصد ورزش عشایری-روستایی و بازی‌های بومی و محلی، ۵ درصد ورزش جانبازان و معلولان، ۳ درصد ورزش‌های زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی، ۲ درصد ورزش دانشجویی است.

تبصره «۱»- پرداخت هرگونه وجهی از این محل به ورزش حرفه‌ای ممنوع است و در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.

تبصره «۲»- از مجموع عوارض و مالیات نه درصدی (۹٪) موضوع مالیات بر ارزش افزوده قبل از توزیع آن منابع بین ذی‌نفعان، مبلغ مندرج در این ماده کسر خواهد شد.

تبصره «۱۶» - تسهیلات تکلیفی

بانک‌های عامل مکلفند در چارچوب برنامه کنترل تورم و رشد نقدینگی و ترازنامه بانک‌ها، در سقف دو میلیون میلیارد (۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال از محل صددرصد (۱۰۰٪) مانده سپرده‌های قرض‌الحسنه (بجز بانک‌های قرض‌الحسنه) و بخشی از سپرده‌های جاری براساس توان تسهیلات‌دهی بانک‌های عامل و به تشخیص شورای پول و اعتبار پس از کسر سپرده قانونی، به موارد مندرج در قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی از جمله؛ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی، قوانین مربوط به ایثارگران، قانون جهش تولید مسکن و قانون جهش تولید دانش‌بنیان، تسهیلات قرض‌الحسنه پرداخت نمایند.

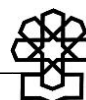
آیین‌نامه اجرایی این بند توسط سازمان برنامه و بودجه کشور (مسئول)، بانک مرکزی و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حداکثر ظرف ۳۰ روز کاری پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون پیشنهاد و پس از تأیید شورای پول و اعتبار به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. بانک مرکزی مکلف است بر اجرای مفاد این تبصره نظارت و گزارش عملکرد آن را هر سه ماه یکبار به شورای پول و اعتبار ارائه نماید.

ارزیابی تبصره

درخصوص تبصره «۱۶»، به‌رغم اشاره به قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در متن تبصره، یکی از چالش‌های پیش‌رو، عدم تعیین میزان تسهیلات در این زمینه است. در توضیح این مطلب باید گفت در متن تبصره «۱» ماده (۱۰)^۱ و تبصره «۴» ماده (۶۸)^۲ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت بر ضرورت افزایش مبلغ این تسهیلات حداقل به میزان نرخ تورم تأکید شده است با این حال با توجه به سقف تعیین شده در صدر حکم تبصره به‌نظر نمی‌رسد افزایش مبلغ این تسهیلات با توجه به نرخ تورم (۴۶ درصد) وجود داشته باشد. گفتنی است سال گذشته چالش‌های متعددی پیش‌روی زوجین جوان برای دریافت این تسهیلات وجود داشت که از جمله آنها می‌توان به محدودیت مربوط به ماده (۱۰) قانون خدمت وظیفه عمومی و تخلف بانک‌ها از حکم قانون مبنی بر اخذ یک ضامن اشاره کرد. ضعف عملکرد

۱. تبصره «۱»- افزایش مبلغ وام مذکور در سال‌های آتی متناسب با حداقل نرخ تورم در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود.

۲. تبصره «۴»- از سال ۱۴۰۱ به بعد، حداقل به اندازه نرخ تورم سالانه به مبالغ موضوع این ماده و تبصره‌های آن اضافه می‌گردد.

سه ماه یکبار به شورای پول و اعتبار و مجلس شورای اسلامی ارائه کند. همه بانکها موظفند به صورت ماهانه، تعداد تسهیلات قرض الحسنه ازدواج پرداختی و تعداد افراد در نوبت دریافت این تسهیلات را به صورت عمومی اعلام کنند.

تبصره «۱۷» - رفاه و سلامت (بخش اول احکام یکساله)، بند «ه»

بند «ه»- از ابتدای سال ۱۴۰۲ به قیمت خرده‌فروشی هر نخ سیگار تولید داخل با نشان ایرانی مبلغ پانصد (۵۰۰) ریال، تولید داخل با نشان بین‌المللی (برند) یک هزار (۱۰۰۰) ریال و هر بسته پنجاه گرمی تنباکوی قلیان داخلی دویست هزار (۲۰۰.۰۰۰) ریال به‌عنوان مالیات و هر نخ سیگار وارداتی مبلغ هشت هزار (۸۰.۰۰۰) ریال و هر بسته پنجاه گرمی تنباکوی قلیان وارداتی سیصدوپنجاه هزار (۳۵۰.۰۰۰) ریال به‌عنوان حقوق ورودی دریافت تا مطابق ردیف‌های این قانون برای بخش سلامت، ورزش همگانی و ورزش بانوان هزینه شود.

وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است مبالغ مزبور را از تولیدکنندگان و واردکنندگان دخانیات، حسب مورد اخذ و به حساب درآمد عمومی موضوع ردیف ۱۱۰۵۱۵ جدول ۵ این قانون واریز کند.

ارزیابی تبصره

متن این بند در قوانین بودجه سال‌های گذشته یا به صورت عمده فروشی و یا خرده فروشی قید می‌شد. در صورتی که موضوع عمده فروشی سیگار و تنباکوی قلیان مطرح بود، مالیات تعیین شده به نسبت مساوی بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت ورزش و جوانان تقسیم می‌شد و اگر به صورت خرده فروشی بود درآمدهای ناشی از این محل به نسبت ۶۰ درصد (۶۰٪) برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۴۰ درصد (۴۰٪) برای وزارت ورزش و جوانان بود. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ چون موضوع خرده فروشی مطرح است بنابراین این محل درآمدی به به صورت ۶۰-۴۰ تقسیم می‌شود و درآمدهای پیش‌بینی شده برای این محل حدود ۶ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است که امکان ۲ تا ۳ برابر شدن آن در سال آینده وجود دارد ولی با همین مبلغ تعیین شده سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حدود ۳ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان و سهم وزارت ورزش و جوانان حدود ۲ هزار و ۵۲۰ میلیارد تومان است.

پیشنهاد می‌شود که ۴۰ درصد درآمدهای وزارت ورزش و جوانان از این محل به ترتیب صرف تکمیل زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی بیست درصد (۲۰٪)، ترویج و تعمیم ورزش همگانی ده درصد (۱۰ درصد) و رشد و گسترش ورزش همگانی ده درصد (۱۰٪) شود.

تبصره «۱۸» - حمایت از تولید دانش‌بنیان و اشتغال‌آفرین (احکام یکساله)، جزء «۷» بند «الف» و جزء

«۷» بند «ب»

الف) منابع مالی:

۷. بخشی از منابع بند «ظ» تبصره «۶» این قانون

ب) مصارف:

۷. منابع مالی جزء «۷» بند «الف»، صرف برنامه‌های پیشنهادی وزارت ورزش و جوانان در خصوص اشتغال جوانان می‌شود.

ارزیابی تبصره

این مبلغ منتج از عبارت انتهایی جزء «۳» بند «ظ» تبصره «۶» لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با عبارت «دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه و یک‌پنجم از منابع درآمدی ماده (۷۳) قانون مذکور را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان هزینه نماید.» است که با توجه به اینکه این ۲۰ درصد در راستای ازدواج و اشتغال جوانان می‌بایست هزینه شود بنابراین ۱۰ درصد آن برای اجرایی شدن جزء «۷» بند «ب» تبصره «۱۸» اختصاص می‌یابد.

از آنجا که حکم مواد (۷۳) و (۹۴) قانون برنامه ششم به‌وسیله حکم بند «۲» ماده (۵۵) قانون مالیات بر ارزش افزوده در تاریخ ۱۴۰۰/۳/۲ نسخ شده‌اند، لذا استناد به قانون منسوخ محل اشکال است، بنابراین پیشنهاد می‌شود که عبارت فوق‌الذکر اصلاح و به‌عنوان جزء «۴» بند «ظ» تبصره «۶» الحاق شود بنابراین این متن ارائه می‌شود: «دولت مکلف است یک‌پنجم از منابع درآمدی بند «ظ» تبصره «۶» این قانون را برای ازدواج و اشتغال جوانان به‌عنوان سهم وزارت ورزش و جوانان هزینه نماید.»

درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی

یکی از پربحث‌ترین محل درآمدها، درآمد صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران از تبلیغات پخش مسابقات ورزشی است. طبق بند «ط» تبصره «۹» لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، به استناد بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما مکلفند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. وجوه واریزی از محل ردیف ۴۷-۵۳۰۰۰۰ مندرج در جدول شماره ۹ این قانون به نسبت سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوط) و هفتاد درصد (۷۰٪) در اختیار سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران قرار می‌گیرد. در لایحه ۱۴۰۲ بودجه نسبت‌های فوق مشخص نشده ولی به درستی به عبارت مسابقات ورزشی داخلی تصریح شده است. بر این اساس حکم زیر پیشنهاد می‌گردد:

به استناد بند «پ» ماده (۹۲) قانون برنامه ششم توسعه، وزارت ورزش و جوانان و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلفند درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی را به ردیف درآمدی شماره ۱۴۰۱۸۴ نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نمایند. وجوه واریزی از محل ردیف ۴۰-۵۳۰۰۰۰ مندرج در جدول شماره ۹ این قانون با عنوان درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی به نسبت سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوط) و هفتاد درصد (۷۰٪) در اختیار سازمان صدا و سیما قرار می‌گیرد.

بررسی اعتبارات فصل ورزش و تفریحات

الف) اعتبارات فصل ورزش و تفریحات زیرمجموعه امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ دارای اعتباری به مبلغ حدود ۳ هزار و ۲۵۴ میلیارد تومان است که تقریباً ۱۰/۴۰ درصد از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری را شامل می‌شود. رقم اعتبار فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ که حدود ۳ هزار و ۷۱۳ میلیارد تومان بود، کاهش (رشد منفی) ۱۲/۳۴ درصدی داشته است، هرچند سهم فصل ورزش و تفریحات از اعتبارات امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری در بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ حدود ۱۳/۴۱ درصد بود. گفتنی است که اعتبارات وزارت ورزش و جوانان و دیگر دستگاه‌های تابعه حوزه ورزش کشور فقط شامل این میزان مبالغ نیستند و اعتبارات ردیف‌های متفرقه جدول ۹ خارج از اعتبارات این فصل و امور مربوط قرار دارند (جدول ۳).

ب) اعتبارات برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات

اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به ترتیب دارای مبالغ حدود یک هزار و ۸۳۳ میلیارد تومان (حدود ۵۶/۳۳ درصد اعتبارات فصل) و حدود یک هزار و ۴۲۱ میلیارد تومان (حدود ۴۳/۶۷ درصد اعتبارات فصل) است.

ذیل این فصل، ۱۲ برنامه ورزشی قرار دارد که وزارت ورزش و جوانان (۱۲۸۵۰۰۰) هشت برنامه، وزارت آموزش و پرورش (۱۲۷۵۰۰۰) یک برنامه، سازمان امور دانشجویان (۱۱۳۶۶۴) دو برنامه و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (۱۲۹۰۰۰) یک برنامه دارد. بیشترین سهم اعتبارات این فصل به ترتیب به برنامه «سیاست‌گذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» با میزان اعتبار حدود یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان (۳۶/۸۸ درصد فصل)، برنامه «توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» با میزان اعتبار حدود ۸۶۲ میلیارد تومان (۲۶/۴۹ درصد) و برنامه «حمایت از توسعه ورزش قهرمانی» با میزان اعتبار حدود ۶۷۵ میلیارد تومان (۲۰/۷۵۴ درصد) تعلق دارد.

از سویی، کمترین اعتبارات این فصل در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، متعلق به برنامه «سیاست‌گذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» (برای فعالیت دانشجویان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) با میزان اعتبار ۲ میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان (۰/۰۷۱ درصد)؛ برنامه «پژوهش‌های کاربردی در ورزش» با مبلغ ۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان (۰/۰۹ درصد) و برنامه «حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی» با میزان اعتبار حدود ۵ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان (۰/۱۶ درصد) است (جدول ۴).

(مبالغ به میلیون ریال)

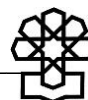
جدول ۳. برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			مجموع			سهم از کل در لایحه سال ۱۴۰۲	سهم از کل در مصوب سال ۱۴۰۱
		درصد رشد	لایحه سال ۱۴۰۲	مصوب سال ۱۴۰۱	درصد رشد	لایحه سال ۱۴۰۲	مصوب سال ۱۴۰۱	درصد رشد	لایحه سال ۱۴۰۲	مصوب سال ۱۴۰۱		
۱۷۰۰۰۰۰۰۰	امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۴/۷۴	۲۱۵,۸۴۲,۱۴۳	۲۰۶,۰۷۷,۱۴۸	۳۶/۹۸	۹۷,۰۷۲,۳۸۱	۷۰,۸۶۵,۷۱۰	۲۷۶,۹۴۲,۸۵۸	۳۱۲,۹۱۴,۵۲۴	۱۲/۹۹	۱۰۰	
۱۷۰۱۰۰۰۰۰	فصل دین و مذهب	-۰/۲۹	۴۱,۳۷۵,۶۱۰	۴۱,۴۹۷,۷۶۰	۱۷/۷۱	۳,۲۰۴,۴۹۰	۲,۷۲۲,۳۲۷	۴۴,۲۲۰,۰۸۷	۴۴,۵۸۰,۱۰۰	-۰/۸۱	۱۴/۲۵	
۱۷۰۲۰۰۰۰۰	فصل ورزش و تفریحات	-۳۲/۰۲	۱۸,۳۳۵,۳۸۰	۲۶,۹۷۱,۰۹۶	۳۹/۸۸	۱۴,۲۱۳,۰۴۱	۱۰,۱۶۰,۹۲۲	۳۷,۱۳۲,۰۱۸	۳۲,۵۴۸,۴۲۱	-۱۲/۳۴	۱۰/۴۰	
۱۷۰۳۰۰۰۰۰	فصل فرهنگ و هنر	۱۸/۷۸	۴۸,۰۳۳,۷۶۰	۴۰,۴۳۸,۹۴۶	۳۹/۰۹	۵۸,۱۲۶,۹۳۸	۴۱,۷۹۰,۳۸۵	۸۲,۲۲۹,۳۳۱	۱۰۶,۱۶۰,۶۹۸	۳۹/۱۰	۳۳/۹۳	
۱۷۰۴۰۰۰۰۰	فصل میراث فرهنگی	۲۱/۹۶	۵,۵۷۷,۰۰۰	۴,۵۷۲,۹۰۰	۴۳/۴۴	۱۲,۷۱۰,۴۰۸	۸,۸۶۰,۸۷۵	۱۳,۴۳۳,۷۷۵	۱۸,۲۸۸,۴۰۸	۳۶/۱۳	۵/۸۴	
۱۷۰۵۰۰۰۰۰	فصل رسانه	۱۲/۲۴	۸۲,۹۰۹,۰۲۱	۷۳,۸۶۵,۰۱۵	۷/۸۱	۴,۱۰۹,۹۵۲	۳,۸۱۲,۱۲۰	۷۷,۶۷۷,۱۳۵	۸۷,۰۱۸,۹۷۳	۱۲/۰۳	۲۷/۸۱	
۱۷۰۶۰۰۰۰۰	فصل گردشگری	۱۰/۹۴	۳,۹۰۳,۰۰۰	۳,۵۱۸,۰۰۰	۳۸/۷۰	۴,۰۸۳,۵۵۲	۲,۹۴۴,۲۳۳	۶,۴۶۲,۲۳۳	۷,۹۸۶,۵۵۲	۲۳/۵۹	۲/۵۵	
۱۷۰۷۰۰۰۰۰	فصل صنایع دستی	۰/۳۳	۱,۷۵۰,۰۰۰	۱,۷۴۴,۲۵۰	۱/۱۱	۵۲۰,۰۰۰	۵۱۴,۲۹۱	۲,۲۵۸,۵۴۱	۲,۲۷۰,۰۰۰	-۰/۵۱	۰/۷۲	
۱۷۰۸۰۰۰۰۰	فصل تحقیق و توسعه در امور فرهنگ، تربیت بدنی و گردشگری	۳/۶۳	۱۳,۹۵۸,۳۷۲	۱۳,۴۶۹,۱۸۱	۷۱/۷۴	۱۰۴,۰۰۰	۶۰,۵۵۷	۱۳,۵۲۹,۷۳۸	۱۴,۰۶۲,۳۷۲	۳/۹۴	۴/۵۰	

(مبالغ به میلیون ریال)

جدول ۴. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

کد دستگاه	شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای				تملك دارایی‌های سرمایه‌ای				جمع کل	سهم از کل (بر اساس درصد)	
			عمومی	متفرقه	اختصاصی	جمع	عمومی	متفرقه	اختصاصی	جمع			
۱۲۸۵۰۰۰	۱۷۰۲۰۱۰۰۰	سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی	۰	۰	۰	۰	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	۰	۰	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	۳۶/۸۸	
	۱۷۰۲۰۶۳۰۰۰	حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش	۱۵۱,۰۰۰	۰	۰	۱۵۱,۰۰۰	۰	۰	۰	۱۵۱,۰۰۰	۱۵۱,۰۰۰	۰/۴۶۴	
	۱۷۰۲۰۶۴۰۰۰	رشد و گسترش ورزش همگانی	۱,۹۰۰,۰۰۰	۱۰۹,۶۸۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۳,۸۰۹,۶۸۰	۰	۰	۰	۳,۸۰۹,۶۸۰	۳,۸۰۹,۶۸۰	۱۱/۷۰	
	۱۷۰۲۰۶۵۰۰۰	حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی	۵۱,۵۰۰	۰	۰	۵۱,۵۰۰	۰	۰	۰	۵۱,۵۰۰	۵۱,۵۰۰	۰/۱۶	
	۱۷۰۲۰۶۶۰۰۰	حمایت از توسعه ورزش قهرمانی	۶,۷۱۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	۰	۶,۷۵۵,۰۰۰	۰	۰	۰	۶,۷۵۵,۰۰۰	۶,۷۵۵,۰۰۰	۲۰/۷۵۴	
	۱۷۰۲۰۶۷۰۰۰	پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش	۲۹,۰۰۰	۰	۰	۲۹,۰۰۰	۰	۰	۰	۲۹,۰۰۰	۲۹,۰۰۰	۰/۰۹	
	۱۷۰۲۰۶۸۰۰۰	تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی	۲۳۳,۵۰۰	۰	۰	۲۳۳,۵۰۰	۰	۰	۰	۲۳۳,۵۰۰	۲۳۳,۵۰۰	۰/۷۲	
	۱۷۰۲۰۶۹۰۰۰	توسعه ورزش بانوان	۶۲۴,۰۰۰	۰	۰	۶۲۴,۰۰۰	۰	۰	۰	۶۲۴,۰۰۰	۶۲۴,۰۰۰	۱/۹۲	
	۱۲۷۵۰۰	۱۷۰۲۰۱۶۰۰۰	توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان	۶,۱۲۰,۰۰۰	۲۹۳,۷۰۰	۰	۶,۴۱۳,۷۰۰	۲,۲۰۸,۰۰۰	۰	۰	۸,۶۲۱,۷۰۰	۸,۶۲۱,۷۰۰	۲۶/۴۹
	۱۱۳۶۶۴	۱۷۰۲۰۱۰۰۰	سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	۱۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰	۰/۴۶۱
۱۷۰۲۰۱۲۰۰۰		سیاستگذاری، راهبری و توسعه ورزش قهرمانی	۹۵,۰۰۰	۰	۰	۹۵,۰۰۰	۰	۰	۰	۹۵,۰۰۰	۹۵,۰۰۰	۰/۲۹	
۱۲۹۰۰۰	۱۷۰۲۰۱۰۰۰	سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی	۲۳,۰۰۰	۰	۰	۲۳,۰۰۰	۰	۰	۰	۲۳,۰۰۰	۲۳,۰۰۰	۰/۰۷۱	
	کل	کل	۱۶,۰۹۲,۰۰۰	۴۴۳,۳۸۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱۸,۳۳۵,۳۸۰	۱۴,۲۱۳,۰۴۱	۰	۰	۳۲,۵۴۸,۴۲۱	۳۲,۵۴۸,۴۲۱	۱۰۰	

اظهار نظر کارشناسی

- مقایسه برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات در بودجه مصوب سال ۱۴۰۱ با لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

مقایسه این برنامه‌ها نشان می‌دهد که فصل ورزش و تفریحات در بودجه سال ۱۴۰۱ دارای ۱۰ برنامه بوده است که شامل وزارت ورزش و جوانان با چهار برنامه، کمیته ملی المپیک با یک برنامه، کمیته ملی پارالمپیک با یک برنامه، وزارت آموزش و پرورش با یک برنامه، سازمان امور دانشجویان با دو برنامه و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با یک برنامه می‌باشد.

نکته حائز اهمیت درباره برنامه‌های ذیل فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ این است که برنامه‌های کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک حذف شده است که دلیل عمده آن می‌تواند انتقال اعتبارات این دو دستگاه از ردیف اصلی و ذیل وزارت ورزش و جوانان به ردیف فرعی متفرقه انتقال نیافته در جدول ۹ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ باشد.

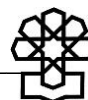
از سویی، برنامه‌های ذیل وزارت آموزش و پرورش، سازمان امور دانشجویان و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در عنوان و تعداد بدون تغییر بوده است و دقیقاً همان برنامه‌ها تکرار شده است. از سوی دیگر، میزان اعتبارات برنامه ذیل وزارت آموزش و پرورش ۵ درصد کاهش یافته است (از حدود ۳۲ درصد به حدود ۲۷ درصد رسیده است) و این کاهش با توجه به فقر حرکتی دانش‌آموزان در ۲ سال گذشته به دلیل شیوع ویروس کووید ۱۹ و برگزاری کلاس‌های درسی و غیردرسی به صورت مجازی و شیوع چاقی و اضافه وزن بی‌سابقه در بین دانش‌آموزان اتفاق ناخوشایندی قلمداد می‌شود و پیشنهاد می‌شود که اعتبارات برنامه «توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» در بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ افزایش یابد. اعتبارات ورزش دانشجویی در بودجه سنوات گذشته همیشه مبلغ ناچیزی (کمتر از نیم درصد و عددی نزدیک به صفر) بوده است و این اعتبارات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نیز کمتر از یک درصد است با این تفاوت که حدود نیم درصد (۵٪) نسبت به سال ۱۴۰۱ رشد داشته است که با توجه به جمعیت دانشجویان و همه‌گیری کم‌تحرکی در جامعه و نیاز مبرم این قشر به سلامتی جسمانی و روانی نیازمند تغییر نگرش و نگاه سیاستگذاران و قانونگذار در این خصوص است.

وزارت ورزش و جوانان در بودجه سال ۱۴۰۱ و ذیل فصل ورزش و تفریحات دارای چهار برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی»، «سیاستگذاری، راهبری و توسعه ورزش قهرمانی»، «ارتقای شاخص‌ها و رشد اقتصادی» و «برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت» بود که حدود ۶۸ درصد از اعتبارات فصل ورزش و تفریحات را شامل می‌شد و برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» که دارای اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌داری‌های سرمایه‌ای بود بیشترین میزان و حدود ۴۸ درصد از اعتبارات فصل را در برمی‌گرفت. نکته مهم اینکه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ به جز این برنامه، سه برنامه دیگر سال گذشته حذف شد و هفت برنامه جدید به این برنامه افزوده شد. تفاوت عمده برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل، حذف اعتبارات هزینه‌ای بود به نحوی که فقط دارای اعتبارات تملک‌داری‌های سرمایه‌ای است و به تنهایی حدود ۳۷ درصد از اعتبارات فصل را شامل می‌شود.

هفت برنامه دیگر ذیل فصل ورزش و تفریحات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ عبارت از برنامه‌های «حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش»، «رشد و گسترش ورزش همگانی»، «حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی»، «حمایت از توسعه ورزش قهرمانی»، «پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش»، «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی» و «توسعه ورزش بانوان» است. میزان اعتبارات این هفت برنامه حدود ۳۶ درصد فصل را تشکیل می‌دهد. در مجموع میزان اعتبارات برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل، افزایش ۵ درصدی داشته است و از سوی دیگر میزان اعتبارات برنامه «توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» که ذیل وزارت آموزش و پرورش است در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱، کاهش ۵ درصدی داشته است.

مقایسه محتوایی برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با بودجه سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱، دو برنامه مرتبط «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» و «سیاستگذاری، راهبری و توسعه ورزش قهرمانی» و دو برنامه غیرمرتبط «ارتقای شاخص‌ها و رشد اقتصادی» و «برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت» با فصل وجود داشت زیرا که در فصل ورزش و تفریحات باید برنامه‌هایی آورده شود که به لحاظ جان‌مایه و بنیان مرتبط با موضوع تربیت بدنی، ورزش و تفریحات سالم باشد بنابراین برنامه‌هایی که دارای محتوای رشد، گسترش، حمایت، ارتقا و پیشرفت مؤلفه‌های ورزش همچون همگانی و قهرمانی است موضوعیت دارد و صحیح است و از سوی دیگر، فعالیت بدنی، تربیت بدنی و ورزش اقشار مختلف همچون دانش‌آموزان، دانشجویان، کارکنان، کارگران، بانوان، جانبازان، معلولان و مواردی از این قبیل قابلیت طرح و افزودن را دارد ولی برنامه‌هایی که جنبه پشتیبانی و بسترسازی ورزش را دارند و اصولاً در پیرامون تربیت بدنی و ورزش قرار دارند جای طرح و جانمایی در فصل ورزش و تفریحات را ندارند و می‌توان این برنامه‌ها و اقدام‌ها را ذیل دگر فصول مرتبط قید کرد که می‌توان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و فصل ورزش و تفریحات به برنامه‌هایی از قبیل «حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش»، «پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش»، «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی» اشاره کرد.

نکته مهم دیگر درباره برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ این است که دو برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» و «رشد و گسترش ورزش همگانی» وجود دارد که به لحاظ بررسی و مقایسه محتوای هر دو برنامه به نظر می‌رسد که برنامه دوم زیرمجموعه و جزئی از برنامه اول است ولی با بررسی اعتبارات هر دو برنامه مشاهده می‌شود که چنین نیست و هدف سیاستگذار از بیان برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی»، ایجاد، تکمیل، بهسازی، نوسازی، تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی برای مؤلفه‌های چندگانه ورزش و اقشار مختلف ورزشی است و هدف از بیان برنامه «رشد و گسترش ورزش همگانی» نیز همان ترویج و تعمیم ورزش همگانی در بین آحاد مختلف جامعه است. بنابراین پیشنهاد می‌شود که عنوان برنامه اول تغییر یافته و یا لاقلاً اصلاح شود زیرا این عنوان با جوهره و رسالت اصلی این برنامه مغایرت دارد و شاید بتوان از بین این چهار عبارت یکی را جایگزین کرد: ۱. «احداث، تجهیز و تکمیل اماکن و فضاهای

ورزشی»، ۲. «احداث، تجهیز و تکمیل اماکن و فضاهای ورزشی در راستای همگانی شدن ورزش»، ۳. «احداث، تجهیز و تکمیل اماکن و فضاهای ورزش همگانی»، ۴. «احداث، تجهیز و تکمیل اماکن و فضاهای ورزشی و فضاهای ورزشی همگانی و قهرمانی».

- تعامل وزارتخانه‌های دارای برنامه در فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با وزارت ورزش و

جوانان براساس قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان

متن جزء «۱۰» بند «الف» ماده (۴) قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان که عبارت است از «نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی کلیه دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های غیردولتی و ارزیابی عملکرد آنها و ارائه گزارش به مراجع ذی‌ربط» و همچنین جزء «۲» بند «الف» ماده (۵) این قانون که شامل «هماهنگ‌سازی فعالیت‌های تربیت بدنی و ورزش کشور و رفع چالش‌ها و موانع توسعه ورزش در چهارچوب قانون» می‌شود، چهار برنامه از ۱۲ برنامه فصل ورزش و تفریحات که ذیل وزارت ورزش و جوانان نیست و متعلق به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش؛ علوم، تحقیقات و فناوری (سازمان امور دانشجویان)؛ بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با میزان اعتبار حدود ۲۷ درصد از کل اعتبارات این فصل است باید طبق قانون، اقدام‌ها و فعالیت‌های این برنامه‌ها در سه وزارتخانه با هماهنگی وزارت ورزش و جوانان برنامه‌ریزی و اجرا شود.

- میزان تطابق برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون اهداف، وظایف و

اختیارات وزارت ورزش و جوانان

قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان در حوزه ورزش دارای هفت هدف، ۲۵ وظیفه و هشت اختیار است. اهداف هفتگانه آن شامل ۱. «توسعه و تعمیم ورزش همگانی»، ۲. «توسعه و ارتقای ورزش قهرمانی»، ۳. «ساماندهی و گسترش ورزش حرفه‌ای»، ۴. «حمایت و تقویت ورزش تربیتی»، ۵. «توسعه و تقویت ورزش بانوان»، ۶. «تحکیم و تقویت معنویت و ارزش‌های اخلاقی و منش پهلوانی در ورزش مبتنی بر فرهنگ اسلامی-ایرانی» و ۷. «ارتقا و ترویج شایستگی‌های فنی-حرفه‌ای» است. از سویی، برنامه‌های هشت‌گانه فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ باید برای دستیابی به اهداف هفت‌گانه وزارتخانه طراحی و تدوین شده باشند. به‌نظر می‌رسد برنامه «رشد و گسترش ورزش همگانی» به‌منظور دستیابی به هدف (۱)، برنامه «حمایت از توسعه ورزش قهرمانی» جهت اجرایی‌سازی هدف (۲)، برنامه «توسعه ورزش بانوان» برای عملیاتی شدن هدف (۵)، برنامه «حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش» در راستای اجرای هدف (۶) و برنامه «پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش» به‌منظور عملیاتی کردن هدف (۷) طراحی، تدوین و ارائه شده است. با توجه به متن تبصره ماده (۱۳) قانون برنامه پنجم توسعه و تبصره «۲» ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه نمی‌توان از اعتبارات و منابع عمومی کشور به ورزش حرفه‌ای کمک کرد ولی برای ساماندهی و گسترش ورزش حرفه‌ای و دستیابی به هدف (۳) قانون فوق‌الذکر می‌توان بسترسازی لازم را به‌ویژه در موضوع زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی به‌عمل آورد که اجرای این منظور در برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» گنجانده شده است. بنابراین این برنامه در راستای اجرایی‌سازی اهداف (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) بسیار اثربخش است.

نکته قابل تأمل دیگر آن است که شاید این‌گونه قلمداد شود که فقط برنامه «توسعه و ارتقای تربیت بدنی، ورزش و سلامت دانش‌آموزان» فصل ورزش و تفریحات که ذیل وزارت آموزش و پرورش است، می‌تواند برای دستیابی به هدف (۴) کمک‌کننده باشد. هرچند با توجه به جزء «۱۰» بند «الف» ماده (۴) و همچنین جزء «۲» بند «الف» ماده (۵) قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، این وزارتخانه به‌عنوان متولی ورزش کشور و ناظر اجرایی شدن برنامه‌های ورزشی سایر دستگاه‌ها و مؤسسه‌های اجرایی از جمله وزارت آموزش و پرورش می‌تواند از این طریق هدف «حمایت و تقویت ورزش تربیتی» را عملیاتی کند ولی برنامه «رشد و گسترش ورزش همگانی» به‌صورت غیرصریح و غیرمستقیم و به‌عنوان قاعده و گستره سایر برنامه‌ها برای دستیابی به هدف (۴) بسیار اثربخش خواهد بود. نکته مهم دیگر اینکه برنامه «حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی» به‌صورت صریح و غیرصریح در راستای اجرایی‌سازی اهداف هفت‌گانه مؤثر است و برنامه «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی» می‌تواند برای دستیابی به اهداف (۲)، (۳)، (۵) و (۷) کمک‌کننده باشد.

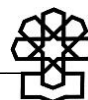
درنهایت می‌توان اظهار داشت که بررسی برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان که در هر دو حوزه ورزش و همچنین جوانان طراحی و ارائه شده است نسبت به برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات که ذیل این وزارتخانه هستند گستره بیشتری را برای تطبیق با قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان و تحلیل پیش‌روی می‌گذارد.

بررسی اعتبارات وزارت ورزش و جوانان، کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور

الف) بررسی اعتبارات دستگاه‌ها

مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدوداً ۲ هزار و ۸۶۵ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود یک هزار و ۲۸۶ میلیارد تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان) است و در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ میزان اعتبار مجموع حدود ۳ هزار و ۵۷ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود یک هزار و ۵۴۳ میلیارد تومان و میزان اعتبار سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۵۱۳ میلیارد تومان) است. اطلاعات جدول ۵ نشان می‌دهد که اعتبارات وزارت ورزش و جوانان در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال قبل با کاهش ۱۸/۶۸ درصدی مواجه است و اعتبارات هزینه‌ای و تملک‌داری‌های سرمایه‌ای به ترتیب حدود ۱۶/۷۰ و ۲۰/۶۸ درصد کاهش یافته است.

اعتبارات کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک به‌عنوان نهادهای عمومی غیردولتی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ ذیل وزارت ورزش و جوانان قرار نگرفته است و ردیف مستقل بودجه‌ای ندارند. کمیته ملی المپیک با ردیف فرعی و متفرقه ۸۱-۵۵۰۰۰۰ تحت عنوان «کمیته ملی المپیک - کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی» در جدول ۹ (متفرقه انتقال نیافته) قرار گرفته است. مجموع اعتبارات این کمیته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۳۱۰ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای ۳۰۰ میلیارد تومان و میزان اعتبار تملک‌داری‌های سرمایه‌ای ۱۰ میلیارد تومان) است و در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ میزان اعتبارات آن حدود ۳۲۲ میلیارد و ۷۱۱ میلیون تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۳۱۶

میلیارد و ۶۱۰ میلیون تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۶ میلیارد و ۱۰۱ میلیون تومان) است. اعتبارات کمیته ملی المپیک در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در مقایسه با بودجه سال ۱۴۰۱ با کاهش حدود ۳/۹۴ درصدی مواجه است و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این کمیته به ترتیب حدود ۵/۲۵ درصد کاهش و ۶۳/۸۷ درصد افزایش یافته است.

کمیته ملی پارالمپیک همچون کمیته ملی المپیک با ردیف فرعی و متفرقه ۸۲-۵۵۰۰۰۰۰ تحت عنوان «کمیته ملی پارالمپیک - کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی» در جدول ۹ (متفرقه انتقال نایافته) قرار گرفته است. اعتبارات این کمیته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ مبلغ ۱۸۵ میلیارد تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای ۱۸۰ میلیارد تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۵ میلیارد تومان) است. میزان اعتبارات این کمیته در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ حدود ۱۶۷ میلیارد و ۴۷۳ میلیون تومان (میزان اعتبار هزینه‌ای حدود ۱۶۵ میلیارد و ۷۳۰ میلیون تومان و میزان اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود ۱ میلیارد و ۷۴۳ میلیون تومان) است. اعتبارات کمیته ملی پارالمپیک در مقایسه با بودجه سال ۱۴۰۱، در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۱۰/۹۴ درصد افزایش یافت و اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این کمیته به ترتیب حدود ۸/۶۱ و ۱۸۶/۸۱ درصد افزایش یافته است.

شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور با ردیف مستقل ۲۹۱۲۶۰ در جدول ۷ لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ ذیل وزارت ورزش و جوانان آورده شد. میزان اعتبارات این شرکت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۷۳۵ میلیارد و ۴۰۶ میلیون تومان تعیین شده و نسبت به بودجه سال ۱۴۰۱ که حدوداً ۵۷۳ میلیارد و ۴۱۹ میلیون تومان است حدود ۲۸/۲۵ درصد افزایش یافت.

مجموع اعتبارات این چهار دستگاه (وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و شرکت سهامی توسعه و نگهداری اماکن ورزشی کشور) در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، حدود ۲ هزار و ۹۸۱ میلیارد تومان (اعتبارات هزینه‌ای حدود یک هزار و ۷۶۶ میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۲۱۵ میلیارد تومان) است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با میزان اعتبار حدود ۳ هزار و ۵۴۷ میلیارد تومان (اعتبارات هزینه‌ای حدود ۲ هزار و ۲۶ میلیارد تومان و اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای حدود یک هزار و ۵۲۱ میلیارد تومان) حدود ۱۵/۹۵ درصد کاهش یافته است. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای این چهار دستگاه نیز به ترتیب حدود ۱۲/۸۳ و ۲۰/۱۰ درصد کاهش یافته است.

ازسوی دیگر، مجموع اعتبارات وزارت ورزش و جوانان با جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال نایافته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ حدود ۶ هزار و ۸۸۱ میلیارد تومان پیش‌بینی شده است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ که در حدود ۶ هزار و ۶۳۷ میلیارد تومان است نشان‌دهنده افزایش حدود ۳/۶۷ درصدی است. همچنین جمع اعتبارات متفرقه‌های انتقال نایافته در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با میزان اعتبار ۴ هزار و ۳۹۵ میلیارد تومان نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با میزان اعتبار ۳ هزار و ۵۸۰ میلیارد تومان، حدود ۲۲/۷۵ درصد افزایش یافت.

جدول ۵. اعتبارات وزارت ورزش و جوانان و جمع متفرقه‌های انتقال نیافته

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل		
		قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد	قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد	قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد
۱۲۸۵۰۰	وزارت ورزش و جوانان	۱۵.۴۳۷.۳۲۶	۱۲.۸۶۰.۶۰۰	-۱۶/۷۰	۱۵.۱۳۵.۴۹۱	۱۲.۰۰۵.۰۴۱	-۲۰/۶۸	۳۰.۵۷۲.۸۱۷	۲۴.۸۶۵.۶۴۱	-۱۸/۶۸
جمع متفرقه‌های انتقال نیافته		۲۴.۸۶۵.۸۶۰	۱۹.۸۰۰.۰۰۰	-۲۰/۳۷	۱۰.۹۳۹.۲۹۱	۲۴.۱۵۰.۰۰۰	۱۲۰/۷۶	۳۵.۸۰۵.۱۵۱	۴۳.۹۵۰.۰۰۰	۲۲/۷۵
جمع کل		۴۰.۳۰۳.۱۸۶	۳۲.۶۶۰.۶۰۰	-۱۸/۹۶	۲۶.۰۷۴.۷۸۲	۳۶.۱۵۵.۰۴۱	۳۸/۶۶	۶۶.۳۷۷.۹۶۸	۶۸.۸۱۵.۶۴۱	۳/۶۷

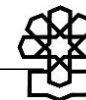
جدول ۶. اعتبارات جمع متفرقه‌های انتقال نیافته

(مبالغ به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ای			تملك دارایی‌های سرمایه‌ای			جمع کل		
		قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد	قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد	قانون بودجه سال ۱۴۰۱	لایحه بودجه سال ۱۴۰۲	درصد رشد
۵۵۰۰۰۰-۸۱	کمیته ملی المپیک ایران ^۱	۳,۱۶۶,۱۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	-۵/۲۵	۶۱,۰۱۸	۱۰۰,۰۰۰	۶۳/۸۷	۳,۲۲۷,۱۱۸	۳,۱۰۰,۰۰۰	-۳/۹۴
۵۵۰۰۰۰-۸۲	کمیته ملی پارالمپیک ایران ^۲	۱,۶۵۷,۳۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۸/۶۱	۱۷,۴۳۳	۵۰,۰۰۰	۱۸۶/۸۱	۱,۶۷۴,۷۳۳	۱,۸۵۰,۰۰۰	۱۰/۴۶
۵۳۰۰۰۰-۴۶	درآمدهای تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی	۸۵۰,۵۰۰	-	-	-	-	-	۸۵۰,۵۰۰	-	-
۵۳۰۰۰۰-۸۶	اعتبارات ۰/۲۷ درصد از ۹ درصد مالیات بر ارزش افزوده	۱۶,۹۴۱,۹۶۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	-۱۱/۴۶	۷,۲۶۰,۸۴۰	۲۴,۰۰۰,۰۰۰	۲۳۰/۵۴	۲۴,۲۰۲,۸۰۰	۳۹,۰۰۰,۰۰۰	۶۱/۱۴
۵۵۰۰۰۰-۲۶	توسعه ورزش همگانی و زیرساخت‌های ورزشی	۲,۲۵۰,۰۰۰	-	-	۳,۶۰۰,۰۰۰	-	-	۵,۸۵۰,۰۰۰	-	-
جمع		۲۴.۸۶۵.۸۶۰	۱۹.۸۰۰.۰۰۰	-۲۰/۳۷	۱۰.۹۳۹.۲۹۱	۲۴.۱۵۰.۰۰۰	۱۲۰/۷۶	۳۵.۸۰۵.۱۵۱	۴۳.۹۵۰.۰۰۰	۷/۷۱

۱. کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی.

۲. کمک به آماده‌سازی و شرکت در مسابقات ورزشی منطقه‌ای و جهانی.

(مبالغ به میلیون ریال)

جدول ۷. اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	سنجه	اعتبارات هزینه‌ای				اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای							
			عمومی	متفرقه	اختصاصی	جمع	عمومی	متفرقه	اختصاصی	جمع				
۱۷۰۲۰۰۱۰۰۰	سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی	طرح تملک	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	.	.	.	۴۸/۲۸
۱۷۰۲۰۶۳۰۰۰	حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش	رشد برنامه‌های فرهنگی تحولی در ورزش	۱۵۱,۰۰۰	۱۵۱,۰۰۰	۰/۶۱
۱۷۰۲۰۶۴۰۰۰	رشد و گسترش ورزش همگانی	جمعیت تحت پوشش ورزش همگانی	۱,۹۰۰,۰۰۰	۱۰۹,۶۸۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۳,۸۰۹,۶۸۰	۱۵/۳۲۱
۱۷۰۲۰۶۵۰۰۰	حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی	طرح‌های عملیاتی شده	۵۱,۵۰۰	.	.	۵۱,۵۰۰	۰/۲۱
۱۷۰۲۰۶۶۰۰۰	حمایت از توسعه ورزش قهرمانی	رشد جمعیت سازمان‌یافته ورزش قهرمانی	۶,۷۱۵,۰۰۰	۴۰,۰۰۰	.	۶,۷۵۵,۰۰۰	۲۷/۱۷
۱۷۰۲۰۶۷۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش	برنامه پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش	۲۹,۰۰۰	.	.	۲۹,۰۰۰	۰/۱۱۷
۱۷۰۲۰۶۸۰۰۰	تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی	افراد حمایت شده	۲۳۳,۵۰۰	.	.	۲۳۳,۵۰۰	۰/۹۳۹
۱۷۰۲۰۶۹۰۰۰	توسعه ورزش بانوان	جمعیت زنان مشارکت‌کننده در ورزش همگانی	۶۲۴,۰۰۰	.	.	۶۲۴,۰۰۰	۲/۵۰۹
۱۷۰۳۱۲۴۰۰۰	حمایت از تقویت مهارت‌های اشتغال‌پذیری جوانان	جوانان بهره‌مند	۲۱۵,۰۰۰	۱۲,۴۶۰	.	۲۲۷,۴۶۰	۰/۹۱
۱۷۰۳۱۲۵۰۰۰	تقویت هویت ملی، دینی و احساس تعهد جوانان نسبت به آرمان‌های جمعی و ساماندهی و نظارت بر امور جوانان	برنامه	۲۱۵,۰۰۰	.	.	۲۱۵,۰۰۰	۰/۸۶
۱۷۰۳۱۲۸۰۰۰	ایجاد هم‌افزایی بین مجموعه‌های دولتی و غیردولتی در راستای استفاده از ظرفیت‌های موجود برای اوقات فراغت جوانان	نسبت جوانان بهره‌مند به کل جمعیت جوانان کشور	۵۹,۰۰۰	.	.	۵۹,۰۰۰	۰/۲۳۷
۱۷۰۳۱۲۹۰۰۰	حمایت از طرح‌ها و ایده‌های جوانان و تشکل‌های مردم‌نهاد جوانان در حوزه‌های اجتماعی	توانمندسازی و صدور مجوز برای تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد جوانان	۳۲۱,۰۰۰	.	.	۳۲۱,۰۰۰	۱/۲۹
۱۷۰۳۱۳۰۰۰۰	برنامه پژوهش‌های کاربردی در حوزه جوانان	پروژه	۲۷,۰۰۰	.	.	۲۷,۰۰۰	۰/۱۰۹
۱۷۰۳۱۳۹۰۰۰	احیا و تقویت طرح‌های ازدواج آسان جوانان و فرزندآوری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی	- کارگاه‌های آموزشی در حوزه ازدواج و خانواده - مراکز خدمات مشاوره تخصصی ازدواج و خانواده	۳۴۵,۰۰۰	۱۲,۴۶۰	.	۳۵۷,۴۶۰	۱/۴۳۸
۱۰۰	کل		۱۰,۸۸۶,۰۰۰	۱۷۴,۶۰۰	۱,۸۰۰,۰۰۰	۱۲,۸۶۰,۶۰۰	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	.	.	.	۱۲,۰۰۵,۰۴۱	.	.	۲۴,۸۶۵,۶۴۱

اظهار نظر کارشناسی در خصوص انتقال ردیف اعتبارات کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک از اصلی به متفرقه بررسی‌های صورت گرفته نشان می‌دهد که در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲، انتقال کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک از ردیف‌های اصلی و ذیل وزارت ورزش و جوانان به ردیف‌های متفرقه جدول ۹ این لایحه، اقدام ابتدایی جهت تغییر ماهیت حقوقی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک از عمومی غیردولتی به غیردولتی و به تبع آن فدراسیون‌های ورزشی ملی در بلندمدت است.

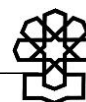
همچنین، در چند سال اخیر نیز لایحه‌ای در دولت برای تغییر جایگاه حقوقی فدراسیون‌های ورزشی آماتوری از عمومی غیردولتی به غیردولتی تهیه و تدوین و به مجلس شورای اسلامی ارائه شد که مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی سیاستی و با ذکر دلایل با این اقدام مخالفت کرد.

بررسی سیر زمانی تشکیل وزارت ورزش و جوانان نشان می‌دهد که برای نظارت بیشتر مجلس شورای اسلامی بر ورزش کشور و پاسخگو کردن مسئولان سازمان تربیت بدنی وقت موجب تشکیل این وزارتخانه با مصوبه مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۲ شد. از سویی، در جزء «۱۳» بند «الف» ماده (۴) قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، وظیفه حمایت، نظارت و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌ها و کمیته‌های ورزشی به‌منظور حسن اجرای وظایف به وزارت ورزش و جوانان واگذار شده است. هرچند در جزء «۱۰» بند «الف» ماده (۴) همین قانون نیز نظارت بر حسن اجرای برنامه‌ها و فعالیت‌های ورزشی همه دستگاه‌های اجرایی و بخش‌های غیردولتی و ارزیابی عملکرد آنها و ارائه گزارش به مراجع ذی‌ربط نیز برعهده وزارتخانه است.

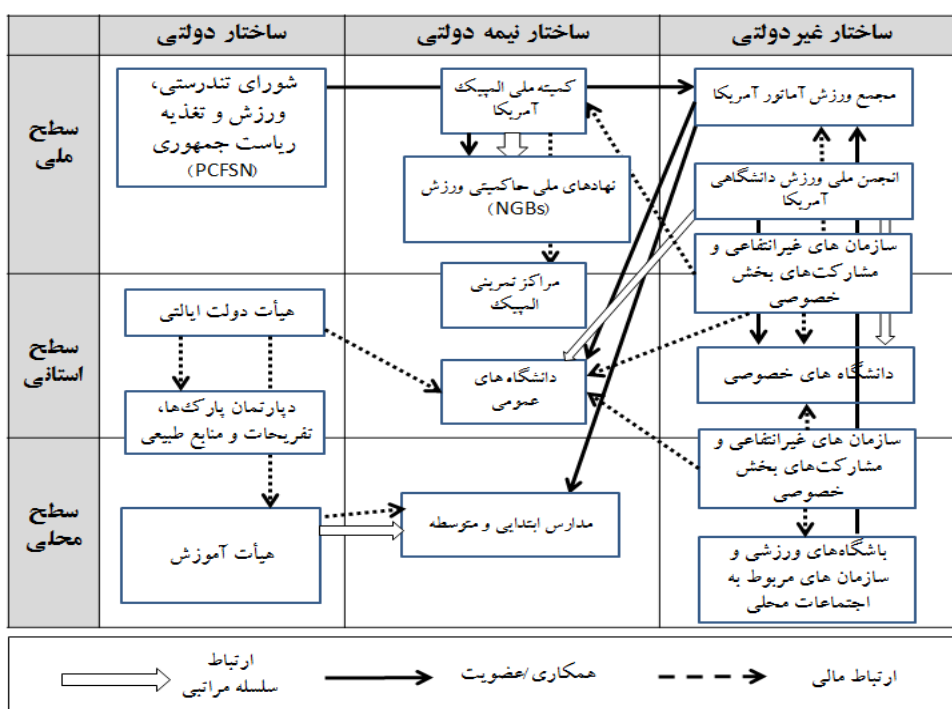
قوانین کشور به روشنی مشخص کرده است که ماهیت حقوقی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی عمومی غیردولتی است و ۵۰ درصد از اعتبارات را طبق قانون از دولت دریافت می‌کنند و ۵۰ درصد دیگر را باید درآمدزایی کنند. از سویی، حاکمیت و دولت از بدو ایجاد این نهادهای ورزشی ملی با در اختیار گذاشتن اماکن و فضاهای ورزشی و غیرورزشی مورد نیاز و کمک‌های مالی و پشتیبانی تلاش کرده است که ورزش را در سطح کشور همه‌گیر کند.

از سوی دیگر، تغییر ماهیت این نهادهای ورزشی مغایر با قوانین داخلی است زیرا که کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران براساس قانون فهرست نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی (مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی) دارای ماهیت حقوقی عمومی غیردولتی هستند که باید بیش از ۵۰ درصد بودجه سالیانه آن از محل منابع غیردولتی تأمین گردد و عهده‌دار وظایف و خدماتی است که جنبه عمومی دارد.

لازم به ذکر است که یکی از دلایل دفاع از این تغییر ماهیت در بین برخی از مدیران و کارشناسان حوزه ورزش، اشاره به ساختارها و قوانین و اساسنامه‌های نهادهای بین‌المللی و یا ملی سایر کشورها در حوزه ورزش است که در این خصوص ساختار ورزش دو کشور ممتاز در عرصه ورزش و المپیک ارائه می‌شود که در ۳۰ سال گذشته فقط رتبه‌های اول و دوم المپیک را کسب نموده‌اند.

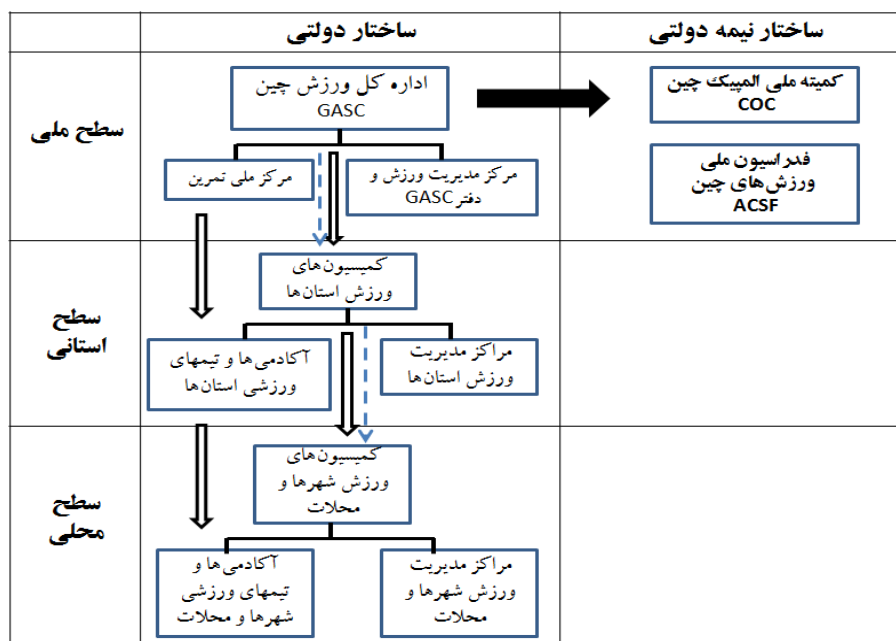
شکل ۱. ساختار ورزش کشور آمریکا

مأخذ: هالمن و پترای، ۲۰۱۳.

شکل‌های ۱ و ۲ ساختار ورزش کشورهای آمریکا و چین را نشان می‌دهد و روابط بین اجزای مختلف این ساختار که شامل همه نهادهای ورزشی فعال در آن کشورها می‌شود. این اشکال نشان می‌دهد که کمیته ملی المپیک و فدراسیون‌های این دو کشور دارای ماهیت شبه‌دولتی یا همان نیمه‌دولتی و به‌سختی دیگر، عمومی غیردولتی هستند.

شکل ۲. ساختار ورزش کشور چین

مأخذ: هالمن و پترای، ۲۰۱۳.

در نهایت پیشنهاد می‌شود که کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در ردیف‌های اصلی و ذیل وزارت ورزش و جوانان آورده شود.

ب) بررسی اعتبارات برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

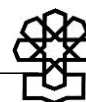
برنامه‌های حوزه ورزش که عیناً در فصل ورزش و تفریحات آورده شده است شامل «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» با مبلغ اعتبار یک هزار و ۲۰۰ میلیارد و ۵۰۴ میلیون تومان (۴۸/۲۸٪)، «حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش» با اعتباری به مبلغ ۱۵ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان (۰/۶۱٪)، «رشد و گسترش ورزش همگانی» به میزان ۳۸۰ میلیارد و ۹۶۸ میلیون تومان (۱۵/۳۲۱٪)، «حمایت از اجرای طرح‌های ورزش همگانی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان در مناطق شهری و روستایی» با اعتبار ۵ میلیارد و ۱۵۰ میلیون تومان (۰/۲۱٪)، «حمایت از توسعه ورزش قهرمانی» با میزان اعتبار ۶۷۵ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان، «برنامه پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش» به مبلغ ۲ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان (۰/۱۱۷٪)، «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی» با اعتباری به میزان ۲۳ میلیارد و ۳۵۰ میلیون تومان (۰/۹۳۹٪) و «توسعه ورزش بانوان» با اعتباری به مبلغ ۶۲ میلیارد و ۴۰۰ میلیون تومان (۲/۵۰۹٪) است.

برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در حوزه جوانان مشتمل بر «حمایت از تقویت مهارت‌های اشتغال‌پذیری جوانان» به مبلغ ۲۲ میلیارد و ۷۴۶ میلیون تومان (۰/۹۱٪)، «تقویت هویت ملی، دینی و احساس تعهد جوانان نسبت به آرمان‌های جمعی و ساماندهی و نظارت بر امور جوانان» با اعتبار ۲۱ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان (۰/۸۶٪)، «ایجاد هم‌افزایی بین مجموعه‌های دولتی و غیردولتی در راستای استفاده از ظرفیت‌های موجود برای اوقات فراغت جوانان» با اعتباری به مبلغ ۵ میلیارد و ۹۰۰ میلیون تومان (۰/۲۳۷٪)، «حمایت از طرح‌ها و ایده‌های جوانان و تشکل‌های مردم‌نهاد جوانان در حوزه‌های اجتماعی» اعتباری به میزان ۳۲ میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومان (۱/۲۹٪)، «برنامه پژوهش‌های کاربردی در حوزه جوانان» به مبلغ ۲ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان (۰/۱۰۹٪) و «احیا و تقویت طرح‌های ازدواج آسان جوانان و فرزندآوری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی» با اعتبار ۳۵ میلیارد و ۷۴۶ میلیون تومان (۱/۴۳۸٪) است.

اظهار نظر کارشناسی

الف) مقایسه برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون بودجه سال ۱۴۰۱

- برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ شامل هشت برنامه بود که عبارت است از: «برنامه ارائه خدمات یکپارچه دولت هوشمند (الکترونیکی)» با مبلغ ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان (۰/۰۹۱٪)، «برنامه سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» با اعتبار ۲ هزار و ۶۰ میلیارد و ۸۸۳ میلیون تومان (۷۴/۷۲٪)، «برنامه سیاستگذاری، راهبری و توسعه ورزش قهرمانی» با اعتبار ۴۹۹ میلیارد و ۹۱۷ میلیون تومان (۱۸/۱۲۶٪)، «برنامه ارتقای شاخص‌ها و رشد اقتصادی» ۱۰ میلیارد و ۷۵۶ میلیون تومان (۰/۳۹٪)، «برنامه برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت» ۴ میلیارد و ۳۸ میلیون تومان، «برنامه سیاستگذاری، راهبری امور جوانان» با اعتبار ۱۶۹ میلیارد و ۷۹ میلیون تومان، «برنامه ارتقای مشارکت‌های اجتماعی و مردمی و خیرین شامل همکاری‌های دولت،

مردم و بخش‌های غیردولتی» با اعتباری به مبلغ ۵ میلیارد و ۳۸۵ میلیون تومان (۱۹۴/۰/٪) و «برنامه پژوهش‌های دینی، علمی و کاربردی» با مبلغ ۵ میلیارد و ۵۶۸ میلیون تومان (۲۰۲/۰/٪) است.

- برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ شامل ۱۴ برنامه است که هشت برنامه آن در حوزه ورزش و شش برنامه دیگر مختص حوزه جوانان است. حدود ۹۵ درصد از اعتبارات ذیل وزارتخانه صرف برنامه‌های حوزه ورزش و حدود ۵ درصد دیگر نیز صرف برنامه‌های جوانان می‌شود. در سوی مقابل، قانون بودجه سال ۱۴۰۱ دارای هشت برنامه است که پنج برنامه آن در حوزه ورزش و سه برنامه دیگر در حوزه جوانان است. چهار برنامه حوزه ورزش که ذیل برنامه‌های وزارتخانه در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ قرار دارد همچون لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ بوده و عیناً در فصل ورزش و تفریحات وجود دارند. حدود ۷ درصد از اعتبارات ذیل وزارتخانه صرف برنامه‌های جوانان و حدود ۹۳ درصد دیگر نیز صرف برنامه‌های حوزه ورزش می‌شود. - مقایسه محتوای برنامه‌های ذیل قانون بودجه سال ۱۴۰۱ با لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ وزارت ورزش و جوانان نشان می‌دهد که در هر دو برنامه به موضوع احداث، تکمیل و تجهیز زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی توجه ویژه شده است زیرا که برنامه «سیاستگذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» با بیشترین میزان اعتبار در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ و لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ وجود دارد. مقوله توسعه ورزش قهرمانی در هر دو بودجه وجود دارد.

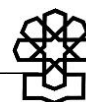
- به‌صورت کلی برنامه‌های بودجه سال ۱۴۰۱ بیشتر مبتنی بر منابع و مباحث پشتیبانی همچون ایجاد و یکپارچگی دولت هوشمند، رشد اقتصادی و نظارت بر برنامه‌هاست. در حالی که برنامه‌های لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ تمرکز اصلی را بر مؤلفه‌های ورزش و اقشار فعال در ورزش گذارده است. در حوزه جوانان نیز برنامه‌های بودجه سال ۱۴۰۱ در راستای راهبری امور جوانان، مشارکت‌های اجتماعی و مردمی و پژوهش‌های کاربردی است و در سال ۱۴۰۲ علاوه بر پوشش این برنامه‌ها، برنامه‌های جدیدی چون «حمایت از تقویت مهارت‌های اشتغال‌پذیری جوانان»، «تقویت هویت ملی، دینی و احساس تعهد جوانان نسبت به آرمان‌های جمعی و ساماندهی و نظارت بر امور جوانان» و «احیا و تقویت طرح‌های ازدواج آسان جوانان و فرزندآوری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی» ارائه شده است.

ب) بررسی سنجه‌ها، قابلیت اندازه‌گیری و میزان نظارت‌پذیری هر برنامه

برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان دارای ۱۴ عنوان برنامه است که بخش اعظمی از این برنامه‌ها ویژگی اقدام را ندارند و جنبه راهبردی، هدف یا سیاست را دارند. بنابراین غالب سنجه‌های تعریف شده برای آنها قابلیت اندازه‌گیری و همچنین ارزیابی عملکرد را ندارند و دستگاه را از نظارت‌پذیری دور می‌کند. در جدول ۸ تلاش شده است که برنامه‌های ارائه شده را که غالباً هدف، سیاست، راهبرد و ... هستند به اقدام تبدیل شود و در گام بعد سنجه متناظر نیز ارائه شود.

جدول ۸. پیشنهادهای اصلاحی برنامه‌ها و سنجه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان لایحه بودجه سال ۱۴۰۲

ردیف	برنامه	سنجه
۱	احداث، تجهیز و تکمیل اماکن و فضاهای ورزشی	الف) اماکن ورزشی: - تکمیل اماکن ورزشی نیمه‌تمام (واحد اندازه‌گیری تعداد) - سرانه اماکن ورزشی تکمیل شده (واحد اندازه‌گیری متر مربع) ب) نوع اماکن به لحاظ زیرساخت: - سرپوشیده (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) - روباز (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) ج) نوع اماکن (شهری/روستایی): - شهری (واحد اندازه‌گیری تعداد/ متر مربع) - روستایی (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع)
۲	اجرای دوره‌ها، کلاس‌ها و کارگاه‌های آموزشی با ارائه محتوا و موضوعات فرهنگی، اخلاقی و ارزشی	- تعداد افراد - تعداد ساعت - سطح دوره
۳	ایجاد زیرساخت‌ها و امکانات لازم جهت ورزش ارزان، آسان و در دسترس	۱. - تعداد افراد - تعداد ساعت - تعداد روز - میانگین تعداد روز و ساعت در هفته ۲. الف) اماکن ورزشی: - تکمیل اماکن ورزشی نیمه‌تمام (واحد اندازه‌گیری تعداد) - سرانه اماکن ورزشی تکمیل شده (واحد اندازه‌گیری متر مربع) ب) نوع اماکن به لحاظ زیرساخت - سرپوشیده (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) - روباز (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) ج) نوع اماکن (شهری/روستایی) - شهری (واحد اندازه‌گیری تعداد/ متر مربع) - روستایی (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع)
۴	ایجاد، مناسب‌سازی و متناسب‌سازی اماکن و فضاهای ورزشی جهت فعالیت بدنی جانبازان، معلولان و توان‌خواهان روستایی و شهری	الف) اماکن ورزشی: - تکمیل اماکن ورزشی نیمه‌تمام (واحد اندازه‌گیری تعداد) - سرانه اماکن ورزشی تکمیل شده (واحد اندازه‌گیری متر مربع) ب) نوع اماکن به لحاظ زیرساخت: - سرپوشیده (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) - روباز (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع) ج) نوع اماکن (شهری/روستایی) - شهری (واحد اندازه‌گیری تعداد/ متر مربع) - روستایی (واحد اندازه‌گیری تعداد / متر مربع)
۵	کمک به فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی	- تعداد فدراسیون‌ها - تعداد هیئت‌های استانی - تعداد هیئت‌های شهرستانی - مبالغ
۶	انجام پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش	تعداد پژوهش
۷	تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی	- تعداد افراد - نوع حمایت - گروه هدف (قهرمان، پیشکسوت، دست‌اندرکار)
۸	ایجاد و مناسب‌سازی اماکن و فضاهای ورزشی برای فعالیت بدنی و ورزش بانوان	- تعداد افراد - ساعت فعالیت - میانگین روز و ساعت هفتگی

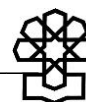
ردیف	برنامه	سنجه
۹	برگزاری کلاس‌ها، دوره‌ها و کارگاه‌های مهارت‌آموزی شغلی جوانان	- تعداد افراد ماهر - تعداد دوره‌ها - تعداد ساعت - سطح دوره (ملی، استانی، کشوری)
۱۰	برگزاری دوره، کلاس، کارگاه، همایش، نشست با موضوعات هویت ملی، دینی احساس تعهد جوانان	- تعداد افراد - تعداد ساعت - سطح دوره
۱۱	ایجاد هم‌افزایی بین مجموعه‌های دولتی و غیردولتی در راستای استفاده از ظرفیت‌های موجود برای غنی‌سازی اوقات فراغت جوانان	- تعداد دستگاه - نوع دستگاه (دولتی، غیردولتی) - سطح دستگاه (ملی، استانی و شهرستانی) - نوع فعالیت (ورزشی، هنری، دینی عام‌المنفعه) - تعداد (افراد نوجوان یا جوان)
۱۲	توانمندسازی و صدور مجوز برای تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد در راستای حمایت از طرح‌ها و ایده‌های جوانان	- تعداد (مجوز صادر شده) - سطح فعالیت تشکل (ملی، استانی و شهرستانی) - تعداد افراد فعال در هر تشکل - تعداد افراد تحت حمایت تشکل
۱۳	انجام پژوهش‌های کاربردی در حوزه جوانان	تعداد پژوهش
۱۴	اجرای طرح‌های ازدواج آسان جوانان و فرزندآوری با استفاده از ظرفیت‌های قانونی	- کارگاه‌های آموزشی در حوزه ازدواج و خانواده - تعداد افراد مشمول

بررسی میزان تطابق برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان

بررسی برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ در دو حوزه ورزش و جوانان نشان داد که برنامه‌های هر دو حوزه تا حدود زیادی در راستای دستیابی به اهداف و انجام وظایف قانون فوق‌الذکر طراحی شده است. از سویی، هرچند نوع تدوین و محتوای ارائه شده در قالب برنامه‌های ذیل دستگاه محل سؤال است. در بخش قبل، میزان انطباق برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون مطروحه مطرح شد و میزان انطباق بالایی به دست آمد. از سویی هشت برنامه فصل ورزش و تفریحات، برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان در حوزه ورزش را تشکیل می‌دهد. از سوی دیگر، برنامه‌های تدوین شده حوزه جوانان ذیل وزارت ورزش و جوانان، پوشش بیشتری با اهداف و وظایف وزارت ورزش و جوانان در قانون دارد. بنابراین به نظر می‌رسد که برنامه‌های وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان انطباق بالایی دارد.

جمع‌بندی و پیشنهاد

۱. با توجه به عدم بهره‌مندی حوزه جوانان از منابع درآمدی ماده (۹۴) قانون برنامه ششم توسعه در سال‌های اجرای و نیاز به حل موضوع ازدواج و اشتغال آنها و همچنین عدم بهره‌مندی گروه‌های هدف فعال در ورزش از این منابع و با بررسی توزیع این منابع در قانون بودجه سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، متن ذیل پیشنهاد می‌شود:

تبلیغاتی ناشی از پخش مسابقات ورزشی داخلی به نسبت سی درصد (۳۰٪) در اختیار وزارت ورزش و جوانان (برای کمک به فدراسیون‌های مربوط) و هفتاد درصد (۷۰٪) در اختیار سازمان صدا و سیما قرار می‌گیرد.

۴. بازی‌های آسیایی و پارآسیایی ۲۰۲۲ چین به دلیل شیوع دوباره ویروس کووید ۱۹ در چین به سال ۲۰۲۳ موکول شد و مسابقات کسب سهمیه المپیک ۲۰۲۴ پاریس و سایر مسابقات بین‌المللی در همه رشته‌های ورزشی در سال ۲۰۲۳ برگزار می‌شود. از سویی، این آوردگاه‌های ورزشی برای همه کشورهای جهان جهت ارائه تصویر برتر و بهتر از کشور خود و همچنین ارائه توان و قدرت ورزشی در سطح جهان و قاره بسیار حائز اهمیت است. لذا قهرمانان و ورزشکاران رشته‌های مختلف ورزشی تیم‌های ملی برای انجام مسابقات و همچنین آمادگی بیشتر قاعدتاً به اعزام‌های مکرر نیاز دارند. از آنجایی که کارمندان دولت که با پاس خدمت یا سیاسی به سفرهای برون‌مرزی می‌روند از پرداخت عوارض خروج معاف هستند ولی این عوارض خروج برای ورزشکاران با توجه به نرخ ارز فعلی و کمبود اعتبارات و منابع مالی ورزش در کشور، هزینه‌های بسیاری برای فدراسیون‌ها و وزارت ورزش و جوانان خواهد داشت و اعزام ورزشکاران بیش از گذشته با مشکل مواجه خواهد شد. از سوی دیگر، عوارض خروج از کشور برای هر فرد در مرحله اول ۴۰۰ هزار تومان، مرحله دوم ۶۰۰ هزار تومان، مرحله سوم ۸۰۰ هزار تومان و در هر مرحله به صورت پلکانی با افزایش ۲۰۰ هزار تومان نسبت به مرحله قبل انجام می‌گیرد. بنابراین پیشنهاد می‌شود که در سال ۱۴۰۲ که سال پرویدادی برای ورزش کشورمان است، عوارض خروج از کشور طبق پیشنهاد ذیل برای ورزشکاران که مجوز شورای برون‌مرزی دارند و برای انجام مسابقات ورزشی اعزام می‌شوند، فقط در مرحله اول دریافت شود و در مراحل بعد حذف شود. بنابراین عبارت «عوارض خروج ورزشکاران تیم‌های ملی که با مجوز وزارت ورزش و جوانان به مسابقات برون‌مرزی اعزام می‌شوند فقط در مرحله اول خروج محاسبه و اخذ می‌شود و برای مراحل بعد از پرداخت معاف شوند» به تبصره «۶» لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ الحاق شود.

۵. کم‌تحرکی، چاقی و بیماری‌های غیرواگیر مسئله مهم عصر کنونی است و کشور ما از این عارضه بی‌بهره نیست. با ماشینی شدن زندگی جوامع مختلف و به‌ویژه جامعه ایرانی و نقش منحصربه‌فرد رسانه‌های نوین به‌ویژه اینترنت و تلفن همراه در تغییر سبک زندگی و رواج کم‌تحرکی و همچنین بی‌تحرکی؛ به‌نظر می‌رسد که برای حل این مسئله و تغییر این شیوه رفتار جمعی نیاز به اعتبارات و منابع مالی لازم برای ایجاد تغییر است. با توجه به درآمدزایی و کسب سود هنگفت رسانه‌های جمعی و صاحبان این ابزار، نرم‌افزار و تکنولوژی فناوری اطلاعات و ارتباطات از میزان استفاده آحاد مختلف از این فناوری می‌بایست جهت اصلاح و درمان بخشی از ناهنجاری‌های به‌وجود آمده از قبل پیش‌روی این صنعت در بین خانواده‌ها و نسل‌های مختلف حداقل در حوزه سلامت جسمانی هزینه کنند. بنابراین پیشنهاد می‌شود: «ده درصد (۱۰٪) سود حاصله از درآمدهای اپراتورهای تلفن همراه و عرضه‌کنندگان اینترنت می‌بایست به‌منظور افزایش تحرک و رفع بیماری‌های ناشی از کم‌تحرکی جهت توسعه و تجهیز اماکن و فضاهای ورزشی به نسبت مساوی در اختیار وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش قرار گیرد».

۶. با توجه به اینکه حدود ۴۲۰۰ اماکن و فضاهای ورزشی ناتمام در کشور وجود دارد و حدود ۳۱ هزار میلیارد تومان نیاز است که این زیرساخت‌ها تکمیل و به بهره‌برداری برسند و اعتبارات این محل ردیف در این راستا بسیار اثربخش است و قطعاً اعتبارات شرکت توسعه و نگهداری اماکن ورزشی و همچنین اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت

ورزش و جوانان تکافوی این حجم از کمبودها را نمی‌دهد. از سویی، وضعیت اقتصادی کشور و همچنین معیشتی آحاد مختلف مردم موجب شده است که اعتبارات هزینه‌ای دستگاه‌ها و مؤسسه‌های اجرایی در چند سال گذشته رشد چشمگیری داشته باشند و در نقطه مقابل نیز اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای کاهش یابد. بنابراین برای افزایش تعداد اماکن و فضاهای ورزشی کشور و همچنین سرانه ورزشی این متن پیشنهاد می‌شود: «معادل نیم درصد (۰/۵٪) از عوارض وصولی بند «الف» و «ب» ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده را به منظور توسعه و تکمیل اماکن و فضاهای ورزشی در مناطق محروم و کم‌برخوردار به نسبت مساوی در اختیار وزارت ورزش و جوانان و وزارت آموزش و پرورش قرار دهد. آیین‌نامه اجرایی این بند با همکاری وزارت ورزش و جوانان، وزارت آموزش و پرورش و وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید».

۷. قوانین کشور به روشنی مشخص کرده است که ماهیت حقوقی کمیته‌های ملی المپیک و پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی عمومی غیردولتی است و حاکمیت و دولت با در اختیار گذاشتن اماکن و فضاهای ورزشی مورد نیاز و کمک‌های مالی و پشتیبانی تلاش کرده است که از این نهادهای ورزشی ملی حمایت لازم را به عمل آورد. از سوی دیگر، تغییر ماهیت این نهادهای ورزشی مغایر با قوانین داخلی است زیرا که کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک و فدراسیون‌های ورزشی آماتوری جمهوری اسلامی ایران براساس قانون فهرست نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی (مصوب ۱۳۷۳/۰۴/۱۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی) دارای ماهیت حقوقی عمومی غیردولتی هستند. در نهایت پیشنهاد می‌شود که عبارت «کمیته ملی المپیک و کمیته ملی پارالمپیک از ردیف متفرقه به جدول ۷ ذیل ردیف ۱۲۸۵۰۰ وزارت ورزش و جوانان انتقال می‌یابد» تحت عنوان یک بند به تبصره «۹» الحاق شود.

۸. متن این بند «ه» تبصره «۱۷» در قوانین بودجه سال‌های گذشته یا به صورت عمده فروشی و یا خرده فروشی قید می‌شد. در صورتی که موضوع عمده فروشی سیگار و تنباکوی قلیان مطرح بود، مالیات تعیین شده به نسبت مساوی بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت ورزش و جوانان تقسیم می‌شد و اگر به صورت خرده فروشی بود درآمد‌های ناشی از این محل به نسبت ۶۰ درصد (۶۰٪) برای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ۴۰ درصد (۴۰٪) برای وزارت ورزش و جوانان بود. در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ چون موضوع خرده فروشی مطرح است بنابراین این محل درآمدی به صورت ۶۰-۴۰ تقسیم می‌شود و درآمد‌های پیش‌بینی شده برای این محل حدود ۶ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان است که امکان ۲ تا ۳ برابر شدن آن در سال آینده وجود دارد ولی با همین مبلغ تعیین شده سهم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حدود ۳ هزار و ۷۸۰ میلیارد تومان و سهم وزارت ورزش و جوانان حدود ۲ هزار و ۵۲۰ میلیارد تومان است. پیشنهاد می‌شود که ۴۰ درصد درآمد‌های وزارت ورزش و جوانان از این محل به ترتیب صرف تکمیل زیرساخت‌ها و اماکن ورزشی بیست درصد (۲۰٪)، ترویج و تعمیم ورزش همگانی ده درصد (۱۰ درصد) و رشد و گسترش ورزش همگانی ده درصد (۱۰٪) شود.

۹. مقایسه محتوایی برنامه‌های فصل ورزش و تفریحات ذیل وزارت ورزش و جوانان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ با بودجه سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۱، دو برنامه مرتبط «سیاست‌گذاری، راهبری، توسعه و فرهنگ‌سازی ورزش همگانی» و «سیاست‌گذاری، راهبری و توسعه ورزش قهرمانی» و دو برنامه غیرمرتبط «ارتقای شاخص‌ها و رشد اقتصادی» و «برنامه‌ریزی، راهبری و نظارت» با فصل وجود داشت زیرا باید در فصل ورزش و تفریحات برنامه‌هایی آورده

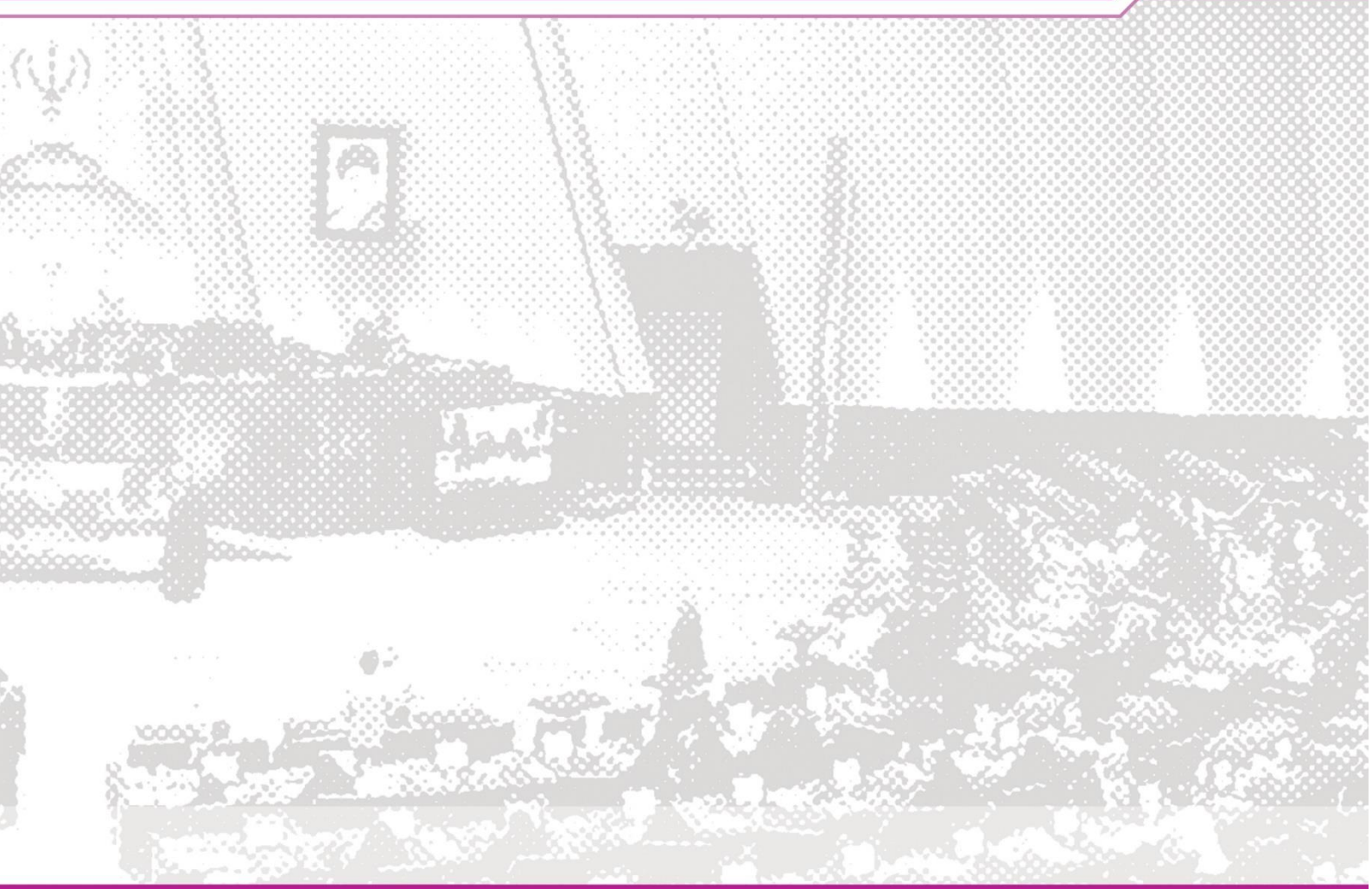

شود که به لحاظ جان‌مایه و بنیان مرتبط با موضوع تربیت بدنی، ورزش و تفریحات سالم باشد بنابراین برنامه‌هایی که دارای محتوای رشد، گسترش، حمایت، ارتقا و پیشرفت مؤلفه‌های ورزش همچون همگانی و قهرمانی است موضوعیت دارد و صحیح است و از سوی دیگر، فعالیت بدنی، تربیت بدنی و ورزش اقشار مختلف همچون دانش‌آموزان، دانشجویان، کارکنان، کارگران، بانوان، جانبازان، معلولان و مواردی از این قبیل قابلیت طرح و افزودن را دارد ولی برنامه‌هایی که جنبه پشتیبانی و بسترسازی ورزش را دارند و اصولاً در پیرامون تربیت بدنی و ورزش قرار دارند جای طرح و جانمایی در فصل ورزش و تفریحات را ندارند و می‌توان این برنامه‌ها و اقدام‌ها را ذیل دیر فصول مرتبط قید کرد که می‌توان در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ و فصل ورزش و تفریحات به برنامه‌هایی از قبیل «حمایت، هدایت و ارتقای امور فرهنگی در ورزش»، «پژوهش‌های کاربردی در حوزه ورزش»، «تجلیل، قدردانی و کمک به قهرمانان، مدال‌آوران، پیشکسوتان و دست‌اندرکاران ورزشی» اشاره کرد.

۱۰. برنامه‌های ذیل وزارت ورزش و جوانان دارای ۱۴ عنوان برنامه است که بخش اعظمی از این برنامه‌ها ویژگی اقدام را ندارند و جنبه راهبرد، هدف و یا سیاست را دارند. بنابراین غالب سنجه‌های تعریف شده برای آنها قابلیت اندازه‌گیری و همچنین ارزیابی عملکرد را ندارند و دستگاه را از نظارت‌پذیری دور می‌کند. بنابراین در جدول ۸ کلیه ۱۴ برنامه به همراه سنجه‌ها بازنویسی شد.

منابع و مأخذ

۱. قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور.
۲. لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور.
۳. گزارش نظارت مستمر (شش ماهه) بر اجرای قانون بودجه سال ۱۴۰۰ کل کشور وزارت ورزش و جوانان و دستگاه‌های اجرایی تابعه. دیوان محاسبات کشور.
۴. گزارش عملکرد قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۹۸، جلد سوم، حوزه بخش (۲)، انتشارات سازمان برنامه و بودجه کشور.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰؛ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵؛ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir